
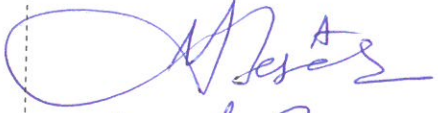

ADALET ve KALKINMA BAKANLIĞI T.B.M.M. Grup Başkanlığı	MECLİSİ Başkanlığı
Tarih : 1/10/2021	
Sayı : 164	

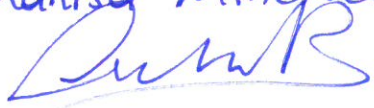
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

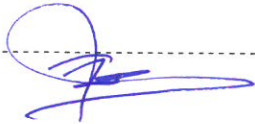
Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

	 Uğur AYDEMİR Manisa Milletvekili

Yusuf Baser
Yozgat MV

Zehra Toskasenlioglu BAN
Erzurum Milletvekili

ismail Bilen
Manisa Milletvekili

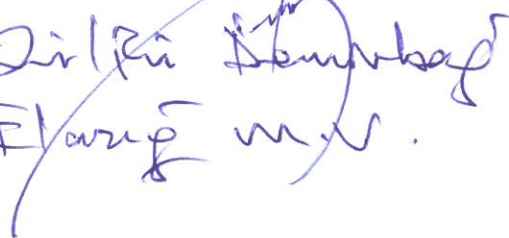

Ramazan Can
Kırıkkale Milletvekili

Cemal BEKLE
izmir Milletvekili

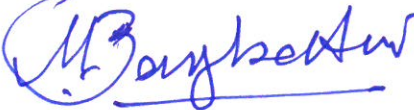
Fuat KÖKTAS
Samsun Milletvekili

M. Müfit AYDIN
Bursa MV

Erol KAYA
istanbul Milletvekili

Zirfin Demirel
Elazığ MV.

SERMIN BALIK
BARTIN MV.

Murat BAYBATIR
Manisa Milletvekili

Erhan YEBİD
Ankara MV.

Hıyaymer
Hıseyin Yaymer
Hatay Mu.

Ali Şahin
Gaziantep Mu.

Metin YAVUZ
Aydın Milletvekili

Ata Ural
Atay USLU
Antalya Milletvekili

Senihs EKINCI
SIVAS MU.

Muhsen
Muhsen Ceylan
Sakarya MU

Vedat Demiröz
İstanbul Mu.

İmran KILIÇ
Kahramanmaraş
Milletvekili

Muntazir ARSALAN
Tokat Mu.

Mehmet Ali Zaheer
Sarıyer Mu.

Muntazir

A. Zaheer

Hıseyin Sarver
Hatay Mu.

Ahmet GÖRKÜKÜ
Sarıyer Mu.

Hıseyin

Hıseyin

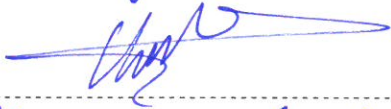
Ali Cumhur TAŞKIN
MERSİN M.V.

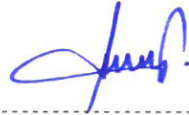
Ahmet AKAY
Sarıyerçe M.V.

Ufuk ÖZSAVCI
Sarıyerçe M.V.

Anite Polat Düzgün
Ankara Milletvekili

İbrahim Aydın
Ezgin M.V.
Ezgin M.V.

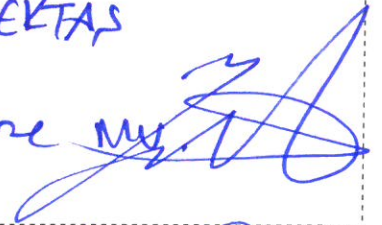
Ahmet AYDIN
Ezgin M.V.

A. NEJAT KOÇER
Gaziantep M.V.

Cihan PEKTAŞ

Gümüşhane M.V.

Mücahit DURMUŞOĞLU
Osmaniye Milletvekili

Ahmet DİNÇER
Kahramanmaraş

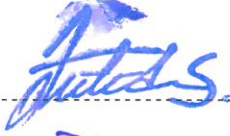
Hamsi UÇAR
Zorlu M.V.

İsmail TAMER
Kastamonu M.V.

JÜLİDE SARIEROĞLU
ADANA M.V

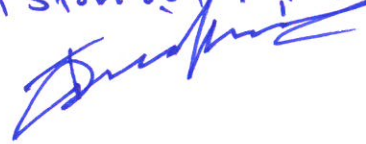
Mehmet Ali ÖZKAN
Manisa M. Vekili

Veysel EROĞLU
Afyonkarahisar M.v.

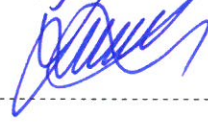
Tulay KAYNARCA
İstanbul M. Vekili

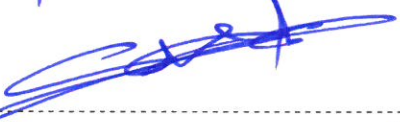
Ali Ökçe
Afyonkarahisar M.V.

Yavuz ERGUN
Niğde M.V.

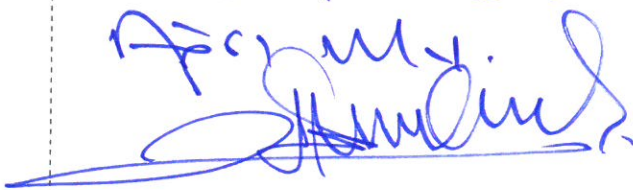
Zahine Ginitieroğlu
Çankırı M.V.

MEHMET SAİT KIRAZOĞLU
GAZİANTEP M.V.

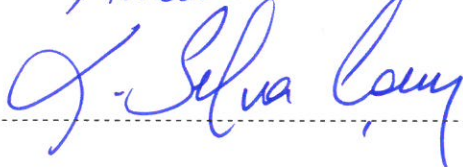
Ekrem Celebi
Afyon M.V.

Cemal ÖZTÜRK
Giresun Milletvekili

Lütfiye Selva GAN
Ankara M.V.

Yılmaz TUNÇ

Bartın M.V.

GENEL GEREKÇE

Mükelleflerin vergiye uyumlarını gözeten, vergi güvenliğini artıran, sosyal adaleti ve rekabet ortamını güçlendiren, yatırımları teşvik edip ihtilafları sonlandıran ve vergi uygulamalarında öngörülebilirliği sağlayan değişikliklerin hayata geçirilmesi amacıyla çeşitli vergi kanunlarında değişiklikler yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bu kapsamda Kanun Teklifi ile 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda bazı değişiklikler yapılması öngörülmektedir. İlk olarak basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kazançları gelir vergisinden istisna edilmektedir. 850.000 civarında olan bu mükellef grubunun, bir yıl içinde alış, satış ve iş hasılatı belli büyüklüğün ötesine geçememekte, küçük esnaf olarak ifade edilmektedir. Bu mükellef grubunun kazançlarının istisna edilmesiyle, yıllık beyanname vermemeleri sağlanmakta olup, bu hükümlerle bağlantılı olarak Kanunun diğer maddelerinde yer alan beyan, vergi hesabı ve verginin ödenmesine işaret eden hükümlerde de değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Diğer bir değişiklikte, sosyal medya olarak da bilinen sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden paylaşım yapan sosyal içerik üreticilerinin elde ettikleri kazançlar ile mobil cihazlarda uygulama geliştirenlerin bu uygulamalardan elde ettikleri kazançların belirli bir tutara kadar olan kısmı istisna kapsamına alınmakta ve bunların elde ettikleri hasılatları üzerinden tevkif suretiyle vergilendirilmeleri sağlanmaktadır. Günümüzde internetin yoğun kullanımı ve bu alandaki gelişmeler, daha önce tanımı olmayan faaliyet konuları oluşturmuş, bu faaliyetlerin yaygınlığı, tüm yaş kesimleri itibarıyla yürütülebilir olması bu alanın vergilendirilmesinde basitliğin sağlanması ihtiyacını doğurmuştur. Yapılacak düzenlemeyle tevkifatın nihai vergi olmasının bu alanda vergiye uyumu da oldukça artıracığı değerlendirilmektedir.

Yapılması öngörülen diğer bir değişiklikte çiftçilerimize yapılan destek ödemeleri gelir vergisinden istisna edilmekte ve bu ödemelerden herhangi bir vergi kesintisi yapılmaması öngörülmektedir. Tarım ve hayvancılığın desteklenmesi için Tarım Kanunu başta olmak üzere ilgili mevzuata göre çiftçilere çok sayıda destek ödemesi yapılmaktadır. Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilerin vergilendirme usulü tevkifat yoluyla vergilendirme olduğu için, bu ödemeler de ödemenin niteliğine göre farklı oranlarda tevkifat yoluyla vergilendirilmektedir. Yapılacak değişiklikte söz konusu destek ödemeleri istisna edilmekte, tevkifat yoluyla da vergilendirilmemesi sağlanmaktadır. Ayrıca tüm destek türleri istisna edildiğinden, destek unsurlarından doğrudan gelir desteği ile alternatif ürün ödemelerinin farklı oranlarda tevkifata tabi tutulmalarını sağlayan Kanunun 94 üncü maddesindeki hüküm de madde metninden çıkarılmaktadır.

Diğer bir düzenlemeyle dördüncü geçici vergilendirme dönemi kaldırılmakta ve yıllık beyanname verme ve ödeme dönemleri bir ay öne çekilmektedir. Bu değişiklikte Kasım ayında verilecek üçüncü geçici vergi beyannamesiyle geçici vergi dönemi sona ermekte, şubat ayında dördüncü geçici vergi beyannamesinin verilmemesi sağlanmaktadır. Bu düzenlemeyle birlikte her yılın Mart ayında verilen gelir vergisi beyannamesi ile Nisan ayında verilen kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme tarihi bir ay öne çekilerek gelir vergisi beyannamesinin Şubat ayında, kurumlar vergisi beyannamesinin Mart ayında verilmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca vergiye uyumlu mükelleflere yapılan vergi indirimi uygulamasında, yararlanma şartı olan tarhiyat yapılmama kuralı değiştirilerek kesinleşen tarhiyat olmaması şekline dönüştürülmektedir. Böylece kesinleşmediği sürece tarhiyat yapılmasının uyumlu mükellef indiriminden yararlanmayı etkilememesi amaçlanmaktadır.

7/6/1949 tarihli ve 5432 sayılı Vergi Usul Kanunu yaklaşık 10 yıllık uygulama süresinin ardından, bu süre zarfında tecrübe edilen hususlar çerçevesinde 4/1/1961 tarihinde kabul edilen 213 sayılı Kanunla yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu tarihten günümüze kadar geçen zaman dilimi içerisinde de gerek Kanunun uygulamasında ortaya çıkan eksiklikler gerekse değişen koşulların gerektirdiği ihtiyaçlar çerçevesinde Kanun metninde değişiklikler yapılmıştır.

Son yıllarda internet ve elektronik gibi bilişim dünyasında meydana gelen gelişmelere bağlı olarak vergi uygulamalarının elektronikleşmesi konusunda da ciddi gelişmeler yaşanmıştır. Elektronik defter ve belge uygulamaları, Hazır Beyan Sistemi, Defter-Beyan Sistemi, İnternet Vergi Dairesi ve İnteraktif Vergi Dairesi uygulamaları, Elektronik Yoklama Sistemi, Elektronik Tebligat gibi birçok elektronik uygulama hayata geçirilerek mükelleflerin kullanımına sunulmuştur.

Bilişim dünyasının yanı sıra uluslararası vergi dünyasında yaşanan gelişmeleri de dikkate alarak kayıt dışılığı azaltıp gönüllü uyumu destekleyecek uygulama ve düzenlemelerin hayata geçirilmesi amacıyla, bu Kanun Teklifi ile Vergi Usul Kanununun vergilendirme, defter tutma, belge düzenleme, beyan ve bildirimde bulunma, değerlendirme, ceza ve uzlaşma hükümlerinde değişiklikler yapılması öngörülmüştür.

Vergi Usul Kanununun vergilendirmeye ilişkin düzenlemelerine ilişkin olarak bir yandan işlemlerin tamamlanma sürelerinin kısaltılarak idari süreçlerin etkinleştirilmesi diğer yandan mükelleflerin kendileriyle ilgili olan işlemlerden hızlı bir şekilde haberdar olabilmelerini temin etmek amacıyla vergi dairesi, vergi mahremiyeti, yabancı ülkelerde bulunanlara yapılacak tebligat, ilan tebligat, düzeltme ve vergi incelemesine yönelik hükümlerde değişiklikler yapılmaktadır.

Bu kapsamda, Hazine ve Maliye Bakanlığına, gerekli gördüğü hallerde; mükelleflerin işyeri ve adres kayıt sistemine kayıtlı yerleşim yeri adresleri ile il ve ilçelerin idarî sınırlarına bağlı kalmaksızın elektronik ortamda kurulanlar dâhil olmak üzere vergi daireleri kurma, vergi dairelerini diğer vergi dairelerinin şubesi olarak belirleme, mükelleflerin bağlı oldukları vergi dairesi tarafından yapılması gereken bazı işlemlerin diğer vergi daireleri tarafından yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda yetki verilmektedir.

Vergilendirme sürecinde kullanılan bilgi işlem alt yapısının kurulması, işletilmesi ve geliştirilmesinde kamu personelinin yanı sıra özel sektörde faaliyet gösteren şirketler ve çalışanları da görev alabilmektedir. Bu kapsamda Gelir İdaresi Başkanlığının görev alanına ilişkin işlerde hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlar ile hizmet alımı yapılanların ortak ve yöneticileri de Kanunun vergi mahremiyetine ilişkin hükümleri kapsamına alınmaktadır.

Yurt dışında yaşayanlara yapılan tebligatlara ilişkin sürecin kısaltılarak muhataplarının tebliğ edilen evraktan hızlı bir şekilde haberdar olmalarını sağlayabilmek için, yabancı memleketlerde bulunan Türk vatandaşlarına yapılacak tebligatta takip edilecek usullere ilişkin düzenlemeler ile hâlihazırda Gelir İdaresi Başkanlığı aracılığıyla yapılan tebligatın vergi dairelerinin bağlı olduğu vergi dairesi başkanlığı ya da defterdarlık tarafından doğrudan yurt dışı temsilciliklere gönderilmesine imkân veren düzenlemeler yapılmaktadır.

İlan tebligat koşullarının oluştuğu durumda bu tebligattan muhataplarının daha hızlı ve kolay bir şekilde haberdar olabilmelerini temin etmek üzere ilgili vergi dairesinde ilan edilen hususların Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleri açısından Gelir İdaresi Başkanlığının, diğerleri için ilgili idarenin resmi internet sitesinde yayımlanması öngörülmektedir. Böylece mükellefler internet siteleri üzerinden bu bilgilere her zaman ve her yerden ulaşma imkânına sahip olabileceklerdir.

Vergi dairelerindeki işlem süreçlerinin kısaltılması ve etkinliğin sağlanması için standart ve basit düzeltme işlemlerinde yetki devri yapılabilmesi ile ilgili dönemde bağlı olunan

vergi dairesi tarafından yapılması gereken düzeltmelerin diğer vergi daireleri tarafından da yapılabilmesine izin verme ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

Vergi incelemesine yönelik hükümler bağlamında, ekonomik ve ticari hayatta yaşanan gelişmelere bağlı olarak iş yeri kavramında meydana gelen değişiklikler, elektronik defter kullanan mükellef sayısındaki artış, verilerin dijital ortamda depolanması ve sunulmasına ilişkin imkânların artması ve vergi incelemesine ilişkin süreçlerin dijital ortamlar üzerinden yapılabilmesi gibi hususlar dikkate alınarak incelemenin esas itibarıyla vergi incelemesine yetkili olanların işyeri adreslerinde yapılması, mükellefin talep etmesi ve iş yerinin müsait olması halinde ise incelemenin mükellefin iş yerinde yapılması öngörülmektedir. Diğer taraftan, vergi incelemesine ilişkin işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesi, yazı ve tutanakların elektronik olarak düzenlenmesine yönelik belirlemeleri yapmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir. Öte yandan, denetim süreçlerinin dijital ortama taşınmasının getireceği imkânlar çerçevesinde vergi incelemesine ilişkin süreçlerin etkinleştirilmesi amacıyla, hâlihazırda vergi incelemesine tabi olan mükellefle birlikte imzalanan, içeriği standart olan ve düzenlenmesi çeşitli gerekçelerle belirli bir süre alabilen incelemeye başlama tutanağı ile başlanan vergi incelemesinin, uluslararası uygulamalarla da uyumlu olacak şekilde, incelemeye başlama tutanağında yer alan tüm bilgileri içerecek şekilde düzenlenecek yazılı bildirim ile başlanmasına yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Mükelleflerin bildirim dayalı yükümlülüklerinin hafifletilmesi amacıyla Vergi Usul Kanununda yeni bir madde ihdas edilerek mükelleflerin bildirmeye mecbur olduğu bilgilerin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına yazılı veya elektronik olarak bildirilmesi durumunda, bu bildirim mükellefler tarafından yapılmış bildirim olarak kabul edilmesi ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

Vergi Usul Kanununun kayıt, belge ve defter tutma hükümlerinde elektronik defter ve belge uygulamalarında yaşanan gelişmelerin yanı sıra kayıt dışılığı azaltan, mükelleflerin vergiye olan uyumlarını artıran ve vergisel yükümlülüklerini hafifleten düzenlemelerin yapılması amacıyla değişiklikler yapılmaktadır.

Vergi Usul Kanunu uyarınca veya Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca kullanılma zorunluluğu getirilen belgelerin öngörülen zorunlu bilgileri taşımaması halinde bu belgeler vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılmaktadır. Elektronik olarak düzenlenen belgelerde mahiyetleri ve kullanıldıkları işlemin özelliği gereği kâğıt olarak düzenlenenlerden farklı bazı bilgilerin kullanılması zorunluluk arz etmektedir. Bu zorunluluğun gereği olarak elektronik belge olarak düzenlenenler açısından da, zorunlu bilgilerin bulunmaması halinde, hiç düzenlenmemiş sayılma sonucunun sağlanmasına yönelik olarak ilgili maddede değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Vergi kanunlarında yer alan muafiyet, istisna, zarar mahsubu ve benzeri hükümlerden yararlanılması kimi durumlarda yeminli mali müşavirlerce düzenlenmiş tasdik raporu ibraz edilmesi şartına bağlanabilmektedir. Ancak ilgili mevzuatın aradığı tüm koşullar yerine getirilmiş olmasına rağmen, yeminli mali müşavir tasdik raporunun belirlenen sürede ibraz edilmemiş olması mükelleflerin ilgili hükümlerden faydalanamamalarına sebep olmaktadır. Önerilen düzenleme ile yeminli mali müşavir raporunun belirlenen sürede ibraz edilmemesi halinde mükelleflere tebliğ edilmek şartı ile 60 günlük bir mühlet verilmesi, tasdik raporunun bu süre içinde de ibraz edilmemesi halinde mükelleflerin tasdike konu haktan yararlanamaması amaçlanmaktadır. Diğer taraftan yeminli mali müşavir raporunun belirlenen ilk sürede verilmemesi durumunda mükellefler adına özel usulsüzlük cezası kesilmesi amacıyla Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinde de değişiklik yapılmaktadır. Böylece, bahse konu

raporun belirlenen sürede ibraz edilmemesi halinde mükellef adına özel usulsüzlük cezası kesilecek ancak yazı ile tebliğ edilmek suretiyle raporun ibraz edilmesi için 60 günlük bir süre verilecektir.

Vergi Usul Kanununun gider pusulasını düzenleyen maddesinde değişiklik yapılarak gider pusulasının düzenleneceği azami sürenin belirlenmesinin yanı sıra gider pusulasının düzenleneceği durumlar ile gider pusulası yerine geçecek belgelerin neler olduğu hüküm altına alınmaktadır. Kayıtlı ekonomiyi teşvik etmek ve nakit kullanımının azaltılması amacıyla, vergiden muaf esnaftan yapılan mal veya hizmet alımlarının bedelinin maddede öngörülen sürede ve yine maddede sayılan kurumlar (banka, ödeme kuruluşları, PTT gibi) aracılığıyla yapılması durumunda bu kurumlar tarafından düzenlenen dekont gibi belgelerin gider pusulası yerine geçmesi öngörülmektedir. Ayrıca 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında satın alınan malların gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara iade edilmesinde, anılan Kanun uyarınca iade edilecek tutarların, yine bahse konu kurumlar aracılığıyla iade edilmesi halinde bu kurumlarca düzenlenecek belgeler de gider pusulası yerine geçecektir.

Elektronik defter uygulamasında kullanılan elektronik defter beratı ile elektronik muhasebe fişine ilişkin tanımlar Kanun metnine eklenirken, elektronik ortamda düzenlenen kayıt, defter ve belgelerin elektronik ortamda ibraz edilmesi ile elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması hususlarından herhangi biri için hizmet verme konusunda yetkilendirilen mükelleflerin ortak, yönetici ve çalışanlarının Kanunun vergi mahremiyeti hükümlerine tabi olması sağlanmaktadır.

Vergi Usul Kanununun iktisadi kıymetlerin değerlemesine yönelik hükümlerinde uygulamada ortaya çıkan tereddüt ve ihtilafların giderilmesinin yanı sıra uluslararası muhasebe uygulamaları ile yakınsamasının sağlanmasına yönelik değişikliklerin yapılması öngörülmektedir.

Vergi Usul Kanunu uygulamasında menkul kıymetlerin değerlemesinde kullanılan alış bedeli, bir yandan değerlendirme ölçüleri arasına eklenmekte diğer yandan alış bedelinin tanımı Kanuna dercedilmektedir. Söz konusu Kanun gereğince gayrimenkuller, gayrimenkul gibi değerlendirilen kıymetler ile emtia gibi iktisadi kıymetlerin değerlemesinde kullanılan maliyet bedelinin tanımı, maliyet bedeline dahil olan unsurların sayılması suretiyle belirginleştirilmektedir.

1983 ila 2003 yılları arasında uygulanan ve enflasyon düzeltmesi uygulamasına geçilmesi nedeniyle yürürlükten kaldırılan yeniden değerlendirme uygulamasının, enflasyon düzeltmesi koşullarının oluşmadığı dönemlerde mükelleflerin tercihlerine bağlı olarak uygulanmasını temin üzere Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Diğer taraftan amortisman uygulamasına ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun 320 nci maddesinde iki önemli değişiklik yapılmaktadır. Bunlardan ilki mükelleflerin aktiflerine yeni kaydedecekleri iktisadi kıymetleri için, bu kıymetlerin aktifte kaldığı süre kadar gün esasına göre amortisman hesaplamasına imkan vermektedir. Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobilleri hariç olmak üzere, işletmelere ait binek otomobiller için bu yöntem kullanılmayacak olup, bunlar için mevcut uygulama (kıst esaslı) devam edecektir. İkinci değişiklik ise, mükelleflerin, Hazine ve Maliye Bakanlığının iktisadi kıymetler için tespit ve ilan ettiği faydalı ömürlerden kısa olmamak, bu sürenin iki katını ve her halükarda elli yılı aşmamak üzere, amortisman süresini, her yıl için aynı nispet olmak kaydıyla, serbestçe belirlemelerine izin vermektedir.

Vergi Usul Kanununun şüpheli alacakları düzenleyen 323 üncü maddesinde yapılması öngörülen değişiklik ile bir yandan yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla

istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede olan 3 bin Türk lirasını aşmayan küçük alacakların şüpheli alacak sayılacağı hükme bağlanırken, diğer yandan işletme defteri tutan mükelleflerin de bu uygulamadan yararlanabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde halihazırda da uygulanmakta olan yenileme fonu uygulamasında, maddeye ilişkin olarak verilen yargı kararları da dikkate alınarak düzenleme yapılmaktadır. Buna göre 3 yıllık sürenin hesaplanmasında bugüne kadar kabul edilen yaklaşımdan, mükellef lehine olacak şekilde, vazgeçilmektedir. Ayrıca söz konusu fonda yer alan tutarın, maddede belirtilen esaslar dâhilinde iktisap edilen bir veya birden fazla kıymet için ayrılacak amortismanlara mahsup edileceği belirtilmektedir. Söz konusu düzenlemelere uygun olarak amortisman tabi mallara ilişkin olarak alınacak sigorta tazminatına yönelik hükümleri ihtiva eden 329 uncu maddede de değişiklik yapılmaktadır.

Vergi Usul Kanununun ceza ve uzlaşma müesseselerine yönelik hükümlerinde de önemli değişiklikler yapılmaktadır.

Bu kapsamda, tekrür uygulamasına yönelik olarak fiil ile ceza arasında bulunması gereken orantılılık ilkesinin sağlanması amacıyla, vergi ziyayı cezasında cezanın kesinleştiği tarihi izleyen günden itibaren beşinci yılın isabet ettiği takvim yılının sonuna kadar, usulsüzlükte cezanın kesinleştiği tarihi izleyen günden itibaren ikinci yılın isabet ettiği takvim yılının sonuna kadar tekrar ceza kesilmesi durumunda, artırım tutarı kesinleşen cezadan fazla olmamak üzere, vergi ziyayı cezasının yüzde elli, usulsüzlük cezasının yüzde yirmibeş oranında artırılmak suretiyle uygulanması sağlanmaktadır.

Vergi Usul Kanununun usulsüzlükleri düzenleyen 352 nci maddesinde yapılan değişiklikle, söz konusu Kanunun mükerrer 242 nci maddesi çerçevesinde uygulanmakta olan elektronik kayıt ve defter uygulamalarında, kayıt nizamına ilişkin düzenlemelere uyulmaması halinde kesilecek cezanın kâğıt ortamındaki ceza ile aynı olacak şekilde belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Özel usulsüzlükleri düzenleyen maddede ise Vergi Usul Kanununun gerek gider pusulasına ilişkin hükümleri içeren 234 üncü maddesi gerekse mükerrer 227 nci maddesinde yapılan değişikliklere bağlı olarak değişiklik yapılmasının yanı sıra, uygulamada ihtilaflara sebep olan belge basımı ile ilgili bildirim görevini süresinde yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine kesilecek ceza konusunda mükellef lehine düzenleme yapılarak belirlenen sürenin sonundan itibaren 30 gün içinde yapılan bildirimlere indirimli olarak ceza uygulanması imkânı getirilmektedir.

Vergi Usul Kanununun pişmanlık ve ıslah hükümlerini düzenleyen 371 inci maddesinde yapılan değişiklikle, mükellef hakkında yapılmakta olan vergi incelemesinin ya da yapılan takdire sevk işleminin ilgili olduğu vergi türünden farklı vergi türü için pişmanlık talepli beyanname verilebilmesi mümkün hale getirilmektedir. Değişik neticesinde mükellefler, haklarında yürütülmekte olan vergi incelemesi ile ilgili vergi türlerinden farklı vergi türleri için pişmanlıkla beyanname verebileceklerdir.

Vergisel ihtilafların azaltılması ve vergiye uyumun artırılmasını temin etmek amacıyla 5.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları uzlaşma ve tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamına alınmakta, bu değişikliğe bağlı olarak Vergi Usul Kanununun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde de değişiklik yapılarak, üzerinde uzlaşılan bu cezaların da Kanunun ilgili maddesinde düzenlenen sürede ödenmesi durumunda üzerinde uzlaşılan cezanın %25'inin indirilmesi sağlanmaktadır. Diğer taraftan 5.000 Türk lirasını aşmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için ise Kanunun 376 ncı maddesindeki indirim oranının %50 artırımlı olarak uygulanabilmesi temin edilmektedir.

Vergi Usul Kanununa 2018 yılında eklenen geçici 30 uncu maddeye eklenen bir fıkra fıkranın yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2023 tarihleri arasında maddede yer alan hükümler kapsamında iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle amortisman hesaplanabilmesi temin edilmektedir.

Vergi Usul Kanununa yeni eklenen hükümlerle, ülkemizin taraf olduğu çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının "Karşılıklı Anlaşma Usulü" maddesi ile anlaşmaya taraf devletlerce anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözülmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu maddede, anlaşmaya taraf devletlerden birinde mukim olanların, taraf devletlerden biri veya her ikisinde kendilerine yapılan vergisel işlemlerin, ilgili anlaşma hükümlerine uygun olmadığı veya olmayacağı sonucuna varmaları durumunda, bu işlemlerin düzeltilmesine yönelik genel kurallar yer almaktadır.

Yapılan düzenleme ile karşılıklı anlaşma usulüne başvuru süresi ve karşılıklı anlaşma usulü sürecinin iç mevzuatımızda yer alan zamanaşımı sürelerine ve dava açma sürecine etkisi belirlenmekte, ayrıca mevzuatımızdaki uzlaşma ve tahsilat süreçleri ile karşılıklı anlaşma usulü arasındaki ilişki açıklanmaktadır. Böylece karşılıklı anlaşma usulünün daha etkin hale getirilerek anlaşma kaynaklı sorunların hızlı, etkili ve bu alandaki uluslararası standartlar ile uygulamalara uygun şekilde çözülmesi amaçlanmaktadır.

25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişikliklere uygun olarak söz konusu Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununda yapılması öngörülen değişikliklerle, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları damga vergisi uygulamasında resmi daire kapsamına alınmakta, ayrıca sermaye piyasası araçlarının ihracına konu teminatlara ilişkin kağıtlar ile genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile bağışlayanlar arasında düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna edilmektedir.

6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerle bir yandan, sağlığa zararlı tütün mamulleri ile mücadelede etkinliğin artırılması ile otomotiv sektöründe oluşabilecek fiyat dalgalanmalarına uygun vergilemenin sağlanabilmesini temin etmek amaçlanırken, diğer yandan da ATV (All Terrain Vehicle/her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (Utility Task Vehicle/çok amaçlı hizmet aracı) isimli araç tiplerinin söz konusu Kanun karşısındaki durumları netleştirilmekte ve motor silindir hacmine ve özel tüketim vergisi matrahına göre farklı oranlarda vergilendirilen motorlu karavanlarda vergilendirmeye esas tek bir oran belirlenmektedir.

19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 143 üncü maddesinde yapılan değişiklikle varlık yönetim şirketlerine kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince uygulanan damga vergisi, harç ve KKDF istisnası sürekli hale getirilmekte, söz konusu şirketlere tanınan banka ve sigorta muameleleri vergisine ilişkin istisna ise kaldırılmaktadır.

13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yapılması öngörülen değişiklikler ile de kurumların sermaye artırımını yaparak sermaye yapılarını güçlendirmeleri teşvik edilmekte, yatırım harcamaları dolayısıyla hak kazanılan yatırıma katkı tutarlarının bazı vergi borçlarından mahsup edilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, 193 sayılı Kanunun 47 ve 48 inci maddelerinde yazılı şartları topluca haiz olup basit usulde vergilendirilen ve 51 inci maddede sayılan basit usulden faydalanamayacaklar arasında yer almayan mükelleflerin ticari kazançları, gelir vergisinden istisna edilmektedir. İstisna kapsamındaki bu kazançlar için yıllık beyanname verilmeyecek ve diğer gelirler dolayısıyla beyanname verilmesi halinde de bu kazançlar beyannameye dâhil edilmeyecektir.

MADDE 2- Dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak, ülkemizde de, elektronik iletişim araçları aracılığıyla sağlanan iletişim hızla yaygınlaşmaktadır. Bu araçların başında kamuoyunda sosyal medya olarak da bilinen ve internet ortamında faaliyet gösteren sosyal paylaşım ağları gelmektedir. Günümüz dünyasında, geleneksel kitle iletişim araçlarından farklı olarak, sosyal medya kullanımı hızla genişleyen bir etki alanı yaratmaktadır. Kişi, kurum ve kuruluşlar da arzuladıkları hedef kitlelere sosyal paylaşım ağları aracılığıyla ulaşmakta ve mesajlarını bu yolla iletebilmektedir. Bu minvalde, her geçen gün artan kullanıcı sayısı ile bu platformlar günlük hayatın bir parçası haline gelmektedir.

Bu gelişmelerin doğal sonucu olarak, internet ortamındaki sosyal paylaşım ağları ile gerek sosyal amaçlı kullanılan gerekse günlük hayatı kolaylaştıran ve akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için geliştirilen uygulamalar, bazı kişiler tarafından kazanç kaynağı haline gelmektedir.

Bu kapsamda, sosyal içerik üreticileri olarak tanımlanan kişiler sosyal paylaşım ağları üzerinden; reklam gelirleri, sponsorluk ve satış gelirleri, bağışlar, hediyeler, bahşişler, ücretli abonelik gelirleri gibi çeşitli şekillerde kazanç elde edebilmektedirler.

Öte yandan; günümüzde hemen hemen her sektörde kullanılan mobil uygulamaların satış ve paylaşımlarının yapıldığı elektronik uygulama paylaşım ve satış platformlarından da ücretli uygulama satış geliri, reklam geliri, uygulama içi satış geliri, sponsorluk geliri, ücretli abonelik geliri gibi çeşitli şekillerde gelir elde edilebilmektedir.

193 sayılı Kanunun mevcut hükümleri itibarıyla, söz konusu kazançların ticari kazanç kapsamında vergilendirilmesi ve beyanı gerekmektedir.

Günümüzde hemen hemen her yaşta, her meslek grubundan, farklı eğitim düzeylerinde olan birçok kişinin bu platformları aktif olarak kullanmakta olduğu hususu dikkate alındığında, bu faaliyetlerden cüzi sayılabilecek gelir elde edenlerin de ticari kazanç kapsamında vergilendirilmesinin bir sonucu olarak; beyanname verme, defter tutma, bildirimde bulunma, vesika düzenleme gibi mevcut vergi kanunları itibarıyla çeşitli yükümlülüklerle tabi olduğu ve bu durumun da uygulamada bazı sorunlara yol açtığı görülmektedir.

Bu bağlamda; ekonomik ve sosyal yapının değişmesine paralel olarak vergilendirmede verimlilik, etkinlik ve güvenliğin sağlanması, bu alanlarda faaliyet gösterenlerin elde edecekleri kazançlar üzerinden alınacak vergilerin daha basit, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını sağlamak için sosyal içerik üreticilerinin sosyal paylaşım ağları üzerinden elde ettikleri kazançlar ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin, elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançları toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin bu kazançlarının gelir vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu istisnadan faydalanabilmesi için mükelleflerin Türkiye’de kurulu bankalarda bir hesap açtırmaları ve faaliyete ilişkin tüm hasılatlarını münhasıran bu hesap

aracılığıyla tahsil etmeleri şart olup, madde hükmü gereği bankalar bu kapsamda açılan hesaplara aktarılan tutar üzerinden belirli bir oran üzerinden tevkifat yapacaklardır.

Dolayısıyla bir takvim yılı içerisinde bu kapsamda elde ettiği kazançları toplamı belirlenen sınırı aşmayan mükelleflerin hasılatları üzerinden tevkif suretiyle ödenen vergiler nihai vergi olacak, ayrıca bu kazançları için yıllık beyanname verilmeyecek veya diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu kazançlar beyannameye dâhil edilmeyecektir.

Madde kapsamında elde edilen kazançları belirlenen sınırı aşan mükellefler ile faaliyete ilişkin tüm hasılatlarını ikinci fıkrada belirtilen şartlara göre tahsil etmeyenler bu istisnadan faydalanamayacak olup, bu kazançların tamamı 193 sayılı Kanunun ticari kazançla ilişkin hükümleri çerçevesinde genel esaslara göre vergilendirilecektir. Bu durumda, madde hükmü uyarınca kesilen vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilebilecektir.

Öte yandan, yapılan düzenlemeyle söz konusu faaliyetlere ilişkin kazancın belirli bir kısmı gelir vergisinden istisna edilse de bu faaliyetlerin ticari faaliyet niteliği değişmemektedir. Bu minvalde, madde kapsamına giren ticari kazanç mükelleflerinin ücret, kira gibi 94 üncü madde kapsamında yapacakları ödemelerin bulunması durumunda tevkifat yapmakla yükümlü tutulmamaları amaçlanmaktadır.

Son olarak maddenin son fıkrasıyla, maddede yer alan tevkifat oranını her bir faaliyet türü için ayrı ayrı sifıra kadar indirmek ve bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etme konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

MADDE 3- Tarım sektörünün geliştirilmesi ve desteklenmesi, bu sektördeki verimliliğin artırılması, doğal ve biyolojik kaynakların korunması ile tarım sektöründeki refah düzeyinin yükseltilmesi amacıyla, 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi kapsamındaki esaslar dâhilinde üreticilere (çiftçilere) çeşitli destekleme ödemeleri yapılmaktadır. Öte yandan; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu başta olmak üzere diğer Kanunlarda çiftçilere yönelik çeşitli destek hükümleri bulunmaktadır.

Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinde, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların 94 üncü madde hükmüne istinaden hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği, aynı Kanunun 56 ncı maddesinde ise çiftçilere yapılan her türlü prim, risturn ve diğer şekillerdeki destekleme ödemelerinin çiftçilerin hasılatı sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan bu düzenlemeyle, tarım sektörü ve çiftçilerimizin desteklenmesi için yapılan destek ödemeleri gelir vergisinden istisna edilmekte ve bu ödemelerden herhangi bir vergi kesintisi yapılmaması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Maddede yapılan değişiklikle birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işleri üzerinden gelir elde eden mükelleflerin verecekleri yıllık gelir vergisi beyannamelerini, işlerin ikmal edildiği takvim yılını takip eden yılın Şubat ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar vermeleri amaçlanmaktadır.

MADDE 5- Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin ticari kazançlarının, gelir vergisi istisnası kapsamına alınması nedeniyle, söz konusu kazancın vergi tarhına esas alınacağı yönündeki mevcut hüküm madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 6- Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin ticari kazançlarının, gelir vergisi istisnası kapsamına alınması ve bu kazançları için yıllık gelir vergisi beyanname verilmeyecek olması nedeniyle, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirimi öngörülen engellilik indirimi ve yıllık kazanç indirimine ilişkin mevcut hükümler madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 7- Yapılan düzenlemeyle, bir takvim yılında elde edilen gelirlerin Şubat ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin ticari kazançlarının gelir vergisi istisnası kapsamına alınması nedeniyle, bu mükelleflerin yıllık gelir vergisi beyannamesi vermelerini düzenleyen hüküm madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 8- Çiftçilere yapılan destekleme ödemelerinin gelir vergisinden istisna edilmesi nedeniyle, söz konusu ödemelerden tevkifat yapılmasına ilişkin hüküm madde metninden çıkarılmaktadır.

Bu minvalde, “Doğrudan Gelir Desteği” ve “Alternatif Ürün Ödemeleri” de istisna kapsamına alındığından bu madde ile Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinin (d) alt bendi yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 9- Yapılan düzenlemeyle, yıllık beyanname ile bildirilen gelir üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisinin Şubat ve Haziran aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenmesi öngörülmektedir.

MADDE 10- 193 sayılı Kanunun mükerrer 120 nci maddesinde; gerçek usulde gelir vergisine tabi ticarî kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabının cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere ilgili hesap döneminin altışar aylık olarak belirlenen dönem kazançları üzerinden geçici vergi ödemeleri gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr maddenin ikinci fıkrasında yer alan yetkiye istinaden geçici vergi dönemleri üçer aylık dönemler şeklinde tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle, geçici vergi ödemek zorunda olan mükelleflerin bu kazançları; üç, altı, dokuz ve on iki aylık dönemler halinde beyan edilmekteydi.

Madde kapsamında yapılan düzenlemeyle cari vergilendirme döneminin ilk dokuz ayı, üçer aylık dönemler itibariyle geçici vergi dönemleri olarak belirlenmektedir. Buna göre, cari vergilendirme dönemi içerisindeki üç, altı ve dokuz aylık periyodlar üçer aylık dönemler itibariyle geçici vergi dönemleri kabul edilmektedir. İlgili takvim yılı veya hesap döneminin son üç aylık dönemi ise geçici vergi dönemi kapsamında sayılmayacak, madde kapsamındaki mükellefler tarafından bu dönem için geçici vergi beyannamesi verilmeyecektir.

Ayrıca, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin ticari kazançlarının, gelir vergisi istisnası kapsamına alınması nedeniyle, bu mükelleflerin geçici vergi beyannamesi verme yükümlülüğü bulunmadığına ilişkin mevcut hüküm madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 11- Yapılan düzenlemeyle vergiye uyumlu mükelleflere vergi indiriminin düzenlendiği maddenin ikinci fıkrasının ikinci bendinde değişiklik yapılmakta, indirimden yararlanma koşulu olan indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki iki yılda haklarında tarhiyat yapılmamış olması koşulu, yapılan tarhiyatların kesinleşmesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla maddede belirtilen süre içerisinde haklarında tarhiyat yapılmış olmakla birlikte tarhiyatın kesinleşmemiş olması halinde de mükelleflerin anılan indirimden yararlanabilmeleri amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu süre içerisinde kesinleşen tarhiyatın birinci fıkrada belirlenen indirim tutar sınırının %1 inden az olması durumunda da indirimden yararlanma şartları ihlal edilmiş sayılmayacaktır. Örneğin 2021 yılında verilecek beyannameler için bu tutar 1.500.000 TL olarak belirlenmiştir. 1/1/2022 tarihinden itibaren verilecek beyannameler için bu sınırın 1.750.000 TL olarak belirlenmesi durumunda 2019, 2020 ve 2021 yıllarında yapıp kesinleşen tarhiyatın 17.500 TL yi geçmemesi durumunda indirim şartı ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Ayrıca, indirimden yararlanmak için ilk aşamada ilgili yıllar itibarıyla kesinleşmiş tarhiyat olmaması kuralı getirildiği için, yapılan tarhiyatın indirimden yararlanıldıktan sonra kesinleşmesi durumunda yararlanan indirim mükelleften geri alınmasına ilişkin hüküm madde metninden çıkarılmaktadır.

Diğer taraftan, maddeyle mezkûr bentteki vergi indiriminden yararlanılabilmesi için beyana tabi vergi türleri itibarıyla kesinleşmiş bir tarhiyat bulunmaması koşulunda da değişiklik yapılmakta, ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış ve kesinleşmiş bir tarhiyat bulunmaması koşulu vergi beyannamelerindeki vergi türleri itibarıyla sınırlandırılmaktadır. Dolayısıyla kesinleşmiş tarhiyat bulunmaması kuralı maddenin beşinci fıkrasında tanımlanan vergi beyannameleriyle sınırlanmakta olup örneğin damga vergisi beyannamesi bu beyannameler arasında sayılmadığından damga vergisi beyannamesinin verilmemesi veya eksik beyanda bulunulması nedeniyle yapılabilecek tarhiyat tutarına bakılmaksızın indirim şartının ihlali sayılmayacaktır.

MADDE 12- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, fiziki ortamdan bağımsız olarak elektronik ortamda vergi dairesinin kurulması, vergi dairelerinin diğer vergi dairelerinin şubesi olarak belirlenmesi suretiyle mükelleflere hızlı ve etkin hizmet verilebilmesinin sağlanması, vergi dairesince yapılan işlemlerin elektronik ortamda kurulan vergi daireleri tarafından da yerine getirilmesini temin edecek düzenlemeler yapma konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 13- Maddeyle, Gelir İdaresi Başkanlığının görev alanına ilişkin işlerde hizmet alımı yoluyla çalıştırılanın yanı sıra hizmet alımı yapılanların ortak ve yöneticilerinin de bu görev ve sıfatları nedeniyle mükellefin ve mükellefle ilgili kimselerin şahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine müteallik olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lazım gelen diğer hususları ifşa edememeleri ve kendilerinin veya üçüncü şahısların nefine kullanamamalarını temin etmek üzere bu kişiler de 213 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamına alınmaktadır.

MADDE 14- Maddeyle, yabancı memleketlerde bulunanların kendilerine yapılacak tebligattan daha hızlı bir şekilde haberdar olmasının sağlanması ve tebligat sürecinin etkinleştirilmesi amacıyla, yabancı memleketlerde bulunan Türk vatandaşlarına yapılacak tebligatta hangi usullerin izleneceği ile vergi dairelerinin yabancı memleketlerde bulunan kimselere tebliğ olunacak evraklarının, Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmeksizin, vergi dairesi başkanlıkları, vergi dairesi başkanlığı bulunmayan yerlerde defterdarlıklar tarafından doğrudan yurtdışı temsilciliklerine gönderilmesine ilişkin hükümler 213 sayılı Kanunun 97 nci maddesine eklenmektedir.

MADDE 15- 213 sayılı Kanunun 104 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, teknolojiye meydana gelen değişime bağlı olarak basılı yayının yerini dijital alana bırakmasının getirdiği avantajların vergi süreçlerinde de kullanılması ve ilan yoluyla yapılan tebligatlarda, bu tebligatlardaki etkinliğin artırılması ve muhataplarının tebliğe konu hususlardan hızlı bir şekilde haberdar olabilmelerinin sağlanması amacıyla, tebliğin konusu her biri için ayrı ayrı olmak üzere maddede yer alan tutardan fazla vergi veya vergi cezasına taalluk ettiği takdirde, ilan yazısının Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleri açısından Gelir İdaresi Başkanlığının, diğerleri için ilgili idarenin resmi internet sitesi üzerinden de duyurulmasına imkan verilmesinin yanı sıra maddede yer alan tutarı on katına kadar artırma, yarısına kadar indirme, duyurunun kapsamı, şekli, zamanı ve süresi ile maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 16- Vergi daireleri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin artmasına bağlı olarak vergi dairesi müdürlerinin iş yükü de ağırlaşmaktadır. Vergi dairesi müdürleri, bu işlemlerden bir kısmında astlarına yetki devredebilirken, bir kısmında ise yetki devri

yapılamamaktadır. Diğer taraftan, kısa zaman dilimlerinde yapılan adres değişikliğine bağlı olarak mükelleflerin bağlı oldukları vergi dairelerinde değişiklikler olmakta ve değişiklik öncesi dönemlere ilişkin olarak bir önceki vergi dairesi nezdinde işlem yapılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu hususların meydana getirdiği sorunların çözülmesi ve mükellef memnuniyeti ile hizmet kalitesinin artırılması amaçlarıyla, 213 sayılı Kanunun 120 nci maddesinde değişiklik yapılarak standart ve hata yapma olasılığının az olduğu düzeltme işlemlerinde (mükerrer ödemededen kaynaklanan, düşük tutarlı olan vb. düzeltme işlemlerinde) yetki devri yapılabilmesi ile ilgili dönemde bağlı olunan vergi dairesi tarafından yapılması gereken düzeltmelerin diğer vergi daireleri tarafından da yapılabilmesine izin verme ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Gelir İdaresi Başkanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 17- Ticari faaliyetlerin icrasında değişen iş yeri kavramı, vergi incelemesine taraf olan mükelleflerin büyük çoğunluğunun elektronik defter ve belge kullanması, dijital olarak veri depolama olanaklarının çeşitlenmiş olması, incelemelerin daha çok teknolojik ekipmanlar kullanılmak suretiyle yapılması, inceleme süreçlerinin dijital ortama taşınması gibi gelişmeler uzaktan incelemeyi mümkün hale getirmektedir. İncelemenin uzaktan yapılabilmesi mükelleflere hem kolaylık hem de zaman tasarrufu sağlayacaktır. Yapılan değişiklik ile kamusal denetim faaliyetlerinin etkin, verimli ve hızlı bir şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 18- İncelemelere, mükellef ile birlikte imzalanan incelemeye başlama tutanağının düzenlenmesiyle başlanılmakta olup tutanağın imzalanması tarafların irade ve öznel koşullarından kaynaklanan nedenlerle gecikebilmektedir. Bu gecikme, kamusal faaliyetlerde olduğu kadar, mükelleflerin ticari ve mali iş ve işlemlerinde de aksamalara yol açabilmektedir. Bu değişiklik ile kamusal denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli biçimde icrası, mükellef hukukunun gecikmeksizin tesis edilmesi, dijital vergi denetim sisteminin geliştirilmesi ve vergi iade incelemeleri dâhil olmak üzere inceleme sürelerinin kısaltılması amaçlanmaktadır. Ayrıca yapılan değişiklik ile uluslararası uygulamalara uygun bir yöntem olan “yazılı bildirim” ile incelemeye başlanarak kamusal denetim süreci hızlandırılacaktır.

MADDE 19- 213 sayılı Kanuna eklenen maddeyle, bürokrasinin azaltılması, kamu hizmetlerinin hızlı, kaliteli, basitleştirilmiş ve düşük maliyetli bir şekilde yerine getirilmesi amaçlarıyla mükelleflerin mezkûr Kanun uyarınca bildirmeye mecbur olduğu bilgilerin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına yazılı veya elektronik olarak bildirilmesi durumunda, bu bildirim mükellefler tarafından yapılmış bildirim olarak kabul etmeye, bu şekilde kabul edilecek bildirimleri mükellefiyet grubu, faaliyet konusu, vergi türü, iş yeri türü, gelir unsuru ve şirket türünü ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak tespit etmeye ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 20- 213 sayılı Kanuna eklenen maddeyle, fiziki ortamda tutulan defterlerde bulunan tasdik zorunluluğuna benzer şekilde, Hazine ve Maliye Bakanlığının Ticaret Bakanlığı ile müştereken veya kendisi tarafından belirlediği usul, esas ve süreler dahilinde söz konusu defterler için berat alınması veya defterlerin onaylanmasının bu Kanun uygulamasında tasdik hükmünde sayılması, berat alınması ve onay işlemlerinde belirlenen usul, esas ve sürelere uyulmaması halinde ise defterlerin tasdik ettirilmemiş sayılması öngörülmektedir.

MADDE 21- Dijital alanda meydana gelen gelişmelerin sonucu olarak kâğıt olarak düzenlenen belgelerin çok büyük kısmı elektronik ortamda düzenlenebilmektedir. Elektronikleşmenin getirdiği imkânlar çerçevesinde farklı sektörlerdeki farklı uygulamalara ilişkin olarak elektronik belgelerde bulunması gereken bilgiler de farklılık gösterebilmektedir. Söz konusu bilgilere, bu belgelerde yer verilmesinin temin edilmesi ve aksi durumda Kanunun ilgili maddelerinde yer alan müeyyidelerin uygulanabilmesini sağlayabilmek için maddeyle,

213 sayılı Kanunun 227 nci maddesinde değişiklik yapılarak, mezkûr Kanun uygulamasında mükelleflere kullanma mecburiyeti getirilen belgelerin, öngörülen zorunlu bilgileri taşınamaması halinde bu belgelerin vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılması uygulaması kapsamına elektronik belge olarak düzenlenmesi gereken belgeler de dâhil edilmektedir.

MADDE 22- 213 sayılı Kanunun mükerrer 227 nci maddesinde yapılan değişiklikle, yararlanılması yeminli mali müşavirlerce düzenlenmiş tasdik raporu ibrazı şartına bağlanan muafiyet, istisna, zarar mahsubu ve benzeri konularda, tasdik raporunun ilgili mevzuat ve mezkûr maddenin üçüncü fıkrasındaki süre içerisinde ibraz edilmemesi durumunda, mükellefe tebliğ edilmek şartı ile 60 günlük bir mühlet verilmesi ve bu süre içinde verilmesi halinde tasdik raporunun zamanında verilmiş sayılması sağlanmaktadır.

MADDE 23- 213 sayılı Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hüküm altına alınmış olup, söz konusu kayıtların ise esas itibarıyla aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda gider pusulası da bahse konu belgeler arasında yer almakla birlikte, Kanunun 234 üncü maddesi uygulamasına ilişkin olarak uygulamada mükellefler nezdinde bahse konu belgenin düzenlenmesi gereken durumlar hakkında yaşanan tereddütlerin giderilmesini teminen mezkûr maddenin yeniden düzenlenmesi ihtiyacı hâsıl olmuştur.

213 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, gider pusulasının düzenlenme zorunluluğunun bulunduğu durumlara açıklık getirilmesinin yanı sıra belgenin düzenlenme süresi de açık bir şekilde ifade edilmektedir.

Ayrıca, maddenin mevcut metninde yer alan hükümler, uygulamada bugüne kadar tecrübe edilen hususlar çerçevesinde gözden geçirilmiş ve bazı durumlarda gider pusulası yerine kabul edilebilecek belgelere ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda maddede öngörülen hallerde banka, ödeme kuruluşu ve PTT tarafından düzenlenen belgeler (dekont, alındı vb.) ile bu Kanun uygulamasında belge düzenleme yükümlülüğü bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının tabi oldukları diğer ilgili mevzuat dahilinde düzenledikleri belgeler gider pusulası yerine kabul edilmekte ve bu hallerde mükellefler tarafından ayrıca gider pusulası düzenlenmemesi sağlanmaktadır.

MADDE 24- Maddeyle 213 sayılı Kanunun mükerrer 242 nci maddesinde değişiklik yapılarak, elektronik defter beratı ve elektronik muhasebe fişine ilişkin tanımların madde metnine eklenmesinin yanı sıra defter ve belgelerin elektronik ortamda ibraz edilebilmesi temin edilmektedir.

Diğer taraftan vergi mahremiyetine ilişkin hükümlerin elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması hususlarından herhangi biri için hizmet verme konusunda yetkilendirilen mükelleflerin ortak, yönetici ve çalışanları hakkında da uygulanması sağlanmaktadır.

MADDE 25- Maddeyle, Hazine ve Maliye Bakanlığına, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanmasının yanı sıra mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçları ile ibraz edilmesi hususunda da izin verme ya da zorunluluk getirme konusunda yetki verilmektedir.

MADDE 26- 213 sayılı Kanunun 279 uncu maddesinde; hisse senetleri ile fon portföyünün en az %51'i Türkiye'de kurulmuş bulunan şirketlerin hisse senetlerinden oluşan yatırım fonu katılma belgelerinin alış bedeliyle, bunlar dışında kalan ancak borsa rayici olmayan veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde oluşturduğu anlaşılan her türlü menkul kıymetin alış bedeline vadesinde elde edilecek gelirin (kur farkları dahil) iktisap tarihinden

değerleme gününe kadar geçen süreye isabet eden kısmının eklenmesi suretiyle bulunan tutarla, borsa rayici bulunmayan, getirisi ihraç edenin kar ve zararına bağlı olarak doğan ve değerlendirme günü itibarıyla hesaplanması mümkün olmayan menkul kıymetlerin alış bedeliyle, değerlendirileceği belirtilmiş olmakla birlikte, Kanunun 261 inci maddesinde değerlendirme ölçüleri arasında alış bedeline yer verilmemiştir. Bu kapsamda maddeyle alış bedeli, değerlendirme ölçüleri arasına eklenmektedir.

MADDE 27- 213 sayılı Kanunun üçüncü kitabında bir kısım iktisadi kıymetin (gayrimenkul, demirbaş, emtia gibi) değerlemesinde değerlendirme ölçüsü olarak “maliyet bedeli” dikkate alınmaktadır. Maliyet bedelinin tanımının aynı Kanunun 262 nci maddesinde yapılmasının yanı sıra, muhtelif maddelerde iktisadi kıymetler itibarıyla maliyet bedeli kapsamına girecek unsurlar sınırlı olarak sayılmış, bazı maddelerde bir belirleme yapılmamış, bazılarında ise mükellefe gider yazma veya maliyete ilave etme konusunda seçimlik hak tanınmıştır. Ayrıca, ikincil mevzuata ilişkin muhtelif düzenlemelerde de bu konuda açıklamalar yapılmıştır.

213 sayılı Kanunun 262 nci maddesine eklenen fıkralarla, söz konusu dağınıklık giderilmekte, maliyet bedeline girmesi zorunlu olan ve olmayan unsurlar kapsamlı ve tadadi olarak sayılmak suretiyle kanuna dercedilmektedir. Uygulamada tereddütlere neden olan, maliyet bedeline zorunlu veya ihtiyari olarak dâhil edilmesi öngörülen giderler sayılmak suretiyle maliyet bedelinin nelerden oluştuğunun açıklığa kavuşturulması amaçlanmaktadır.

MADDE 28- Yapılan değişiklikle, 213 sayılı Kanunun 261 inci maddesine değerlendirme ölçüsü olarak eklenen “alış bedeli”nin tanımı ve kapsamı belirlenmek suretiyle mevcut durumdaki belirsizlik giderilmekte olup, alış bedeli olarak dikkate alınacak tutarın ne olduğu açık bir şekilde ifade edilmek suretiyle uygulamada yaşanan tereddütlerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 29- Bu Kanunla 213 sayılı Kanunun 262 nci maddesinde yapılan değişikliğe istinaden Kanunun 270 inci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 30- Bu Kanunla 213 sayılı Kanunun 262 nci maddesinde yapılan değişikliğe istinaden Kanunun 273 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 31- 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesine eklenen (Ç) fıkrası ile kollektif, adî komandit ve adî şirketler dâhil olmak üzere tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine (söz konusu maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında bahse konu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapanlar ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç), söz konusu maddenin (A) fıkrasında yer alan enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla, bilançolarına dahil bulunan amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilenler hariç) ve bunlar üzerinden ayrılmış olup bilançolarının pasifinde gösterilen amortismanları mezkûr maddede belirtilen şartlar doğrultusunda yeniden değerleyebilme imkanı getirilmektedir.

MADDE 32- Bu Kanunla 213 sayılı Kanunun 320 nci maddesine eklenen dördüncü fıkra hükümleriyle uyumlaştırmanın sağlanmasını teminen maddede değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 33- Bu Kanunla 213 sayılı Kanunun 320 nci maddesine eklenen üçüncü fıkra hükümleriyle uyumlaştırmanın sağlanmasını teminen maddede değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 34- 213 sayılı Kanunun 320 nci maddesinde yapılan değişiklikle amortismanın süre bakımından uygulamasına yönelik usullere yenileri eklenmektedir.

Bu kapsamda yapılan düzenlemeler neticesinde;

- Maddenin ikinci fıkrası kapsamında olanlar hariç olmak üzere, işletme aktifine yeni kaydedilecek amortisman tabi iktisadi kıymetler için aktife girme tarihinden itibaren günlük esasa göre amortisman ayrılabilmesi bir seçimlik imkan olarak mükelleflere tanınmaktadır. Bu durumda, faydalı ömür süresinin gün olarak hesaplanmasında, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yıl olarak tespit ve ilan edilen faydalı ömür süreleri üçyüzaltmışbeş ile çarpılmak suretiyle belirlenecektir.

- Mükelleflere; Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömür süresinin iki katını ve elli yılı aşmamak, her yıl için aynı nispet uygulanması şartıyla, daha uzun faydalı ömürler dikkate alınarak amortisman sürelerini uzatabilme hususunda serbesti tanınmaktadır. Örneğin halihazırda jeneratörler 10 yılda amorti edilmekte olup yapılacak düzenlemeyle amortisman süresi 20 yıla kadar uzatılabilecektir. Bu durumda her yıl %5 amortisman oranı dikkate alınacak ve bu şekilde belirlenen amortisman süresi ve oranı, izleyen yıllarda değiştirilemeyecektir.

- Yıl veya gün esasına göre amortisman ayırabilme serbestisi tanınan iktisadi kıymetler bakımından, söz konusu yöntemlerden biri ile amortisman hesaplanmasına başlandıktan sonra, hesaplama şekli değiştirilemeyecektir.

Diğer taraftan, maddenin uygulama usul ve esaslarını belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 35- Maddeyle, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük olan alacaklara ilişkin azami bir tutar belirlenerek, bu konudaki belirsizlik giderilmektedir. Diğer taraftan şüpheli alacak hükümlerinin işletme hesabı esasında defter tutan mükellefler açısından da uygulanabilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE 36- Bu madde ile 213 sayılı Kanunun 328 inci maddesinde yapılan değişiklikle, esas itibarıyla, mevcut uygulamadaki tereddütlü hususlar giderilmektedir.

Bu kapsamda, amortisman tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde, satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı işin niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa, satış neticesinde alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki oluşan karın, bilanço esasına göre defter tutanlar tarafından, satışın yapıldığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabileceği hüküm altına alınarak, bu karın geçici hesapta tutulacağı süre konusundaki tereddüt mükellef lehine giderilmektedir.

Pasifte geçici bir hesapta tutulan kârın, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edileceği belirtilerek yeni alınacak iktisadi kıymetlerin sayısında sınır olmadığı vurgulanmaktadır.

Geçici hesapta tutulan kârın, satışı yapılan iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla olması durumunda, bu fazlalığın satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına ekleneceği hususu netleştirilmektedir.

MADDE 37- Bu madde ile 213 sayılı Kanunun 329 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, esas itibarıyla, 328 nci maddede yapılan değişiklikler de dikkate alınarak, mevcut uygulamadaki tereddütlü hususlar giderilmektedir.

Bu kapsamda, yangın, deprem, sel, su basması gibi afetler yüzünden tamamen veya kısmen ziyaa uğrayan amortisman tabi iktisadi kıymetler için alınan sigorta tazminatı ile ziyaa uğrayan amortisman tabi iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı için niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa, tazminat fazlasının, bilanço esasına göre defter tutan mükellef tarafından, tazminatın alındığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabileceği hüküm altına alınarak tazminat fazlasının geçici hesapta tutulacağı süre konusundaki tereddüt mükellef lehine olacak şekilde giderilmektedir.

Pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminatın, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edileceği belirtilerek yeni alınacak iktisadi kıymetlerin sayısında sınır olmadığı vurgulanmaktadır.

Geçici hesapta tutulan tazminatın, tamamen veya kısmen zarar gören iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla olması durumunda, bu fazlalığın tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına ekleneceği hususu netleştirilmektedir.

MADDE 38- Maddeyle, uygulamada tecrübe edilen hususlar ve yargı kararlarının yanı sıra fiil ile bu fiile uygulanacak ceza arasında orantılılık bulunması gerektiğine yönelik genel ceza hukuku ilkesi de dikkate alınarak 213 sayılı Kanunun 339 uncu maddesinde değişiklik yapılarak, madde gereğince yapılacak artırım tutarının kesinleşen cezadan (kesinleşen birden fazla ceza olması durumunda bunlardan tutar itibarıyla en yükseğinden) fazla olamayacağı temin edilmektedir. Bir başka ifadeyle, kesinleşen bir cezadan sonra maddede yer alan süreler içerisinde yeniden ceza kesilmesi durumunda, madde gereğince bu ceza üzerine eklenecek olan artırım tutarı, kesinleşen cezadan fazla olmamak üzere, kesilen cezanın yüzde ellisi olacaktır.

MADDE 39- Maddeyle, 213 sayılı Kanunun usulsüzlük cezalarını düzenleyen 352 nci maddesinde değişiklik yapılarak, kâğıt ortamında yapılan/tutulan kayıt ve defterlere yönelik olarak kayıt nizamına ilişkin hükümlere uyulmaması durumunda kesilecek cezalar ile söz konusu Kanunun mükerrer 242 nci maddesinde yer alan yetki kapsamında uygulanmakta olan elektronik kayıt ve defter uygulamalarındaki kayıt nizamına uyulmaması fiillerine uygulanacak cezaların aynı mahiyette olması ve bu fiillere karşılık olarak birinci derece usulsüzlük cezası kesilmesi temin edilerek, uygulamada yaşanan tereddütler giderilmektedir.

MADDE 40- Maddeyle, gider pusulasının hiç düzenlenmemiş sayıldığı durumlara bağlı olarak özel usulsüzlük cezası kesilebilmesi temin edilmektedir.

Ayrıca, uygulamada ortaya çıkan belirsizliklerin giderilmesi ve bildirim yükümlülüğüne olan uyumun artırılması amacıyla belge basımı ile ilgili bildirim yükümlülüğüne yönelik ceza hükmünde mükellef lehine değişiklik yapılmaktadır.

Diğer taraftan yapılan değişiklikle, Kanunun mükerrer 227 nci maddesi uyarınca tasdik kapsamına alınan konulara ilişkin olarak ibraz edilmesi gereken yeminli mali müşavir tasdik raporunun aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirlenen sürede ibraz edilmemesi durumunda, ibraz yükümlülüğünü yerine getirmeyen mükellef adına özel usulsüzlük cezası kesilebilmesi için maddeye yeni bir bent eklenmektedir.

MADDE 41- Maddeyle, 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığı değiştirilmekte, ayrıca Kanunun mükerrer 242 nci maddesinde yer alan yetkiye istinaden

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından getirilen yükümlülöklere uyulmaması durumunda kesilecek cezaya ilişkin belirsizlik giderilmektedir.

MADDE 42- Maddeyle, 213 sayılı Kanunun “pişmanlık ve ıslah” başlıklı 371 inci maddesinde, mükelleflerin vergiye uyumlarının artırılması amacıyla değişiklik yapılarak, devam etmekte olan vergi incelemesinin ilgili olduğu vergi türünden ve takdir komisyonuna sevk edilen olayın ilgili olduğu vergi türünden farklı vergi türü için madde hükmünün uygulanabilmesi temin edilmektedir. Değişiklikle mükelleflerin, haklarında yapılmakta olan vergi incelemesi ya da yapılan takdire sevk işlemine ilişkin vergi türünden farklı vergi türü için pişmanlıkla beyanname verebilmesi mümkün hale gelmektedir.

MADDE 43- Maddeyle, 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan indirim, uzlaşma ve tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamına alınan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için de uygulanabilmesini temin etmek amacıyla söz konusu maddede değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 44- Maddeyle, ihtilafların azaltılması ve vergisel süreçlerde etkinliğin artırılması amacıyla 5.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin olarak uzlaşma talep edilebilmesi ve söz konusu tutarı aşmayan usulsüzlük cezaları içinse 213 sayılı Kanununun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan indirim oranının %50 artırımlı olarak uygulanması sağlanmaktadır. Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınacaktır.

MADDE 45- Maddeyle, ihtilafların azaltılması ve vergisel süreçlerde etkinliğin artırılması amacıyla 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinde değişiklik yapılarak, 5.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamına alınmaktadır. Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde, cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınacaktır.

MADDE 46- Bu maddede, mükelleflerin, usulüne uygun yürürlüğe konulmuş bir çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümlerine aykırı olarak vergilendirildiği veya bu şekilde vergilendirileceğine ilişkin kuvvetli emareler bulunduğu iddiasıyla anlaşmanın “Karşılıklı Anlaşma Usulü” hükümlerine göre Gelir İdaresi Başkanlığına veya çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümlerine bağlı olarak diğer ülke yetkili makamlarına da başvurabileceği açıklanmaktadır.

Maddede ayrıca vergilendirmenin matrah veya vergi farkları itibarıyla bölünebildiği durumlarda çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması kapsamındaki bölümüne isabet eden kısmı için başvuru yapılabileceği düzenlenmektedir.

Bu maddeye göre, başvuru, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında öngörülen süre ve usulde yapılacaktır. Diğer taraftan, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında süre bulunmadığında veya iç mevzuat hükümlerine atıf yapıldığında başvurunun, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümlerine aykırı olduğu iddia edilen bir vergilendirme işleminden mükellefin ilk haberdar olduğu tarihten itibaren üç yıl içerisinde yapılması gerektiği açıklanmaktadır. Ancak her hâlükârda başvuru süresinin; ihbarnamenin tebliğ edildiği, ihtirazi kayıtla verilen beyannamede verginin tahakkuk ettiği, vergi kesintisi yapıldığı durumda ise kesintinin yapıldığı tarihten itibaren çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında öngörülen sürenin bitiminde, böyle bir süre yoksa üç yıl tamamlanınca sona ereceği açıklanmaktadır.

MADDE 47- Bu madde ile mükellefin karşılıklı anlaşma usulü başvurusunun; başvuru kapsamında tarh ve tebliğ edilen vergi ve cezalar ile ihtirazi kayıtla verilen beyanname üzerine tahakkuk eden vergiye dava açma süresini durdurduğu açıklanmaktadır.

Maddenin devamında ise karşılıklı anlaşma usulü başvurusunun reddedilmesi veya karşılıklı anlaşma usulü sürecinde çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasına taraf devletlerin yetkili makamları arasında anlaşmaya varılamaması durumunda, bu durumun mükellefe bir yazı ile tebliğ edileceği ve mükellefin sonucun tebliğ edildiği tarihten itibaren kalan dava açma süresi içerisinde vergi mahkemesi nezdinde dava açabileceği, dava açma süresi on beş günden az kalmış ise bu sürenin yazının tebliğ tarihinden itibaren on beş güne uzayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 48- Bu madde ile Gelir İdaresi Başkanlığı ile diğer Akit Devletin yetkili makamı arasında varılan anlaşma sonucunun mükellefe yazı ile tebliğ edileceği; mükellefin yazının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde kararı kabul edip etmediğini Gelir İdaresi Başkanlığına bildireceği, bu süre içinde bildirimde bulunmadığı takdirde, anlaşmayı kabul etmemiş sayılacağı açıklanmaktadır. Anlaşma sonucunun kabul edilmediği veya kabul edilmemiş sayıldığı durumlarda, otuz günlük sürenin bitiminden itibaren vergi mahkemesinde dava açma süresinin yeniden işlemeye başlayacağı hüküm altına alınmaktadır. Dava açma süresi, on beş günden az kalmış ise bu sürenin on beş güne uzayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin devamında, mükellefin anlaşma sonucunu kabul etmesi durumunda anlaşma üzerine tahakkuk eden vergilere 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında gecikme faizinin verginin kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren, mükellefin karşılıklı anlaşma sonucunu kabul ettiğini bildirdiği tarihe kadar geçen süre için uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Karşılıklı anlaşmanın vaki olduğu durumda üzerinde anlaşılan hususlar ve anlaşma uyarınca düzeltilen vergi ve cezalar hakkında dava açılmayacağı, hiçbir mercie şikâyetle bulunulamayacağı ve varılan anlaşmanın 213 sayılı Kanundaki uzlaşma ve ceza indirimi düzenlemelerine etkisi açıklanmaktadır. Yapılan düzeltme sonucu vergi ve cezaların ödeme süresi ile bu süre içinde ödenen vergi cezaları için yapılacak indirim belirlenmektedir.

MADDE 49- Mükellefin karşılıklı anlaşma usulüne başvurmadan önce dava açması durumunda mahkemenin inceleme yapmayacağı, inceleme yapar ve karar verirse, karşılıklı anlaşma başvurusuna ilişkin sonucun dikkate alınacağı ve anlaşma sonucunun idare tarafından yargı mercilerine bildirileceği, karşılıklı anlaşmanın vaki olmaması halinde, durdurulmuş olan davanın görülmesine devam olunacağı düzenlenmektedir. Karşılıklı anlaşma başvurusundan önce verilen mahkeme kararlarına bu hükmün uygulanmayacağı tabiidir.

Mükellefin, karşılıklı anlaşma usulü başvurusundan önce uzlaşmaya başvurduğu durumda uzlaşmanın erteleneceği veya mükellefin talebi ile anlaşma sonucunu beklemeden uzlaşılabilirliği, bu durumda ise mükellefin karşılıklı anlaşma usulü talebinden vazgeçmiş sayılacağı ve uzlaşmanın vaki olduğu durumlarda diğer akit devlette düzeltme yapılması talebi hariç tekrar karşılıklı anlaşma usulüne başvurulamayacağı düzenlenmektedir. Diğer taraftan, uzlaşmanın vaki olmadığı durumlarda tekrar karşılıklı anlaşma usulüne başvurulmasına imkân sağlanmaktadır.

MADDE 50- Gelir İdaresi Başkanlığına yapılan karşılıklı anlaşma usulü başvurusunun, başvuruya konu vergi ve cezalar için, başvuru tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanunda yazılı zamanaşımı sürelerini durdurduğuna ilişkin açıklama yapılmaktadır. Maddenin devamında, başvuruya konu talebin reddi, diğer Akit Devletin yetkili makamı ile anlaşmaya varılamaması, mükellef tarafından anlaşma sonucunun kabul edilmemesi veya kabul edilmemiş sayılması durumlarında, duran zamanaşımının, hangi tarihten itibaren kaldığı yerden işlemeye devam edeceği düzenlenmektedir.

Karşılıklı anlaşma sonucuna göre düzeltme yapılmasının gerekmesi durumunda, anlaşma sonucunun 213 sayılı Kanunda yer alan zamanaşımı hükümlerine bakılmaksızın

uygulanacağı ancak anlaşma sonucunun uygulanması için çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında bir süre öngörülmüş ise bu sürenin dikkate alınacağı düzenlenmektedir.

Mükellefin, karşılıklı anlaşmanın sonucunu kabul ettiği durumlar hariç olmak üzere, sürecin herhangi bir aşamasında başvurusunu geri çekebileceği, bu durumda duran zamanasının kaldığı yerden işlemeye devam edeceği 213 sayılı Kanunun diğer hükümleri kapsamındaki başvuru haklarının saklı kalacağı açıklanmaktadır.

Maddenin devamında, karşılıklı anlaşma usulüne başvurulmasının tahakkuk eden vergi ve cezaların tahsilatını durdurmayacağı düzenlenmektedir.

Madde ile karşılıklı anlaşma usulü hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 51- 213 sayılı Kanunun geçici 30 uncu maddesine eklenen fıkrayla, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil), aynı maddenin birinci fıkrasında belirtilen kapsam ve şartlar dâhilinde iktisap edilen yeni makina ve teçhizatlar için uygulanacak amortisman oran ve sürelerinin, maddenin önceki uygulamasına benzer şekilde, Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanunun 315 inci maddesine göre tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilmesine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 52- Bu Kanunla 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 nci maddesine eklenen (Ç) fıkrası uyarınca yeniden değerlendirme yapacak mükelleflerin istemeleri halinde ilk kez yeniden değerlendirme yapacakları hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla bilançolarına kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortisman tabii diğer iktisadi kıymetlerini maddede yer alan kapsam, şart ve hükümlere uymak koşuluyla yeniden değerleyebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 53- Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının (YİKOB), 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu uygulamasında resmi daire kapsamına alınması sağlanmaktadır.

MADDE 54- Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun “IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünde yapılan düzenlemelerle,

- Teminatlı sermaye piyasası araçlarının ihracında işlem maliyetlerinin azaltılmasını teminen, Sermaye Piyasası Kanununun 31/B maddesi kapsamında teminat yöneticisinin taraf oldukları dahil olmak üzere sermaye piyasası araçlarının ihracına konu teminatlara ilişkin olarak düzenlenen makbuz ve kağıtlara damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.

Bilindiği üzere, sermaye piyasalarından uzun vadeli ve uygun koşullarla finansman sağlama yollarından birisi de borçlanma aracı ihracıdır. Borçlanma araçlarının teminat verilerek ihraç edilmesi durumunda borçlanma maliyetlerinde önemli oranda avantaj sağlanabilmekte, yatırımcıların alacakları teminatla güvence altına alınabilmektedir. Ayrıca, Sermaye Piyasası Kanununda 2020 yılında yapılan değişikliklerle sermaye piyasalarımıza teminat yöneticisi ve teminatlı borçlanma aracı ihracı müessesesi getirildiği dikkate alındığında, düzenleme bu müesseselerin etkinliğini de artırmış olacaktır.

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yazılı genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile bağışlayanlar arasında düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası sağlanmakta, bağış yapanların damga vergisi yükü kaldırılmaktadır

MADDE 55- Yapılan düzenlemeyle, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

MADDE 56- Madde ile, sağlığa zararlı tütün mamulleri ile mücadelede etkinliğin artırılması ile otomotiv sektöründe oluşabilecek fiyat dalgalanmalarına uygun vergilemenin sağlanabilmesini teminen günün sosyal, ekonomik ve mali ihtiyaçlarına göre hızlı ve esnek karar alınabilmesi için 4760 sayılı Kanunla Cumhurbaşkanına tanınan yetki değiştirilmektedir.

MADDE 57- ATV (All Terrain Vehicle/her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (Utility Task Vehicle/çok amaçlı hizmet aracı) isimli araç tipleri, fiziksel ve teknik özelliklerine göre gümrük tarife cetvelinin 87.01, 87.03 ve 87.04 tarife pozisyonlarında yer alabilmektedir. Madde ile, farklı G.T.İ.P. numaralarında beyan edilen söz konusu taşıtların, 4760 sayılı Kanunun kapsamı dışına çıkarılmasının önüne geçilerek aynı orandan vergilendirilmeleri sağlanmaktadır.

Ayrıca madde ile, 87.03 G.T.İ.P. numarası altında motor silindir hacmine ve özel tüketim vergisi matrahına göre farklı oranlarda vergilendirilen motorlu karavanlarda vergilendirmeye esas tek bir oran belirlenmektedir.

MADDE 58- Yapılan düzenleme ile varlık yönetim şirketlerine kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince uygulanan damga vergisi, harç ve KKDF istisnası sürekli hale getirilmekte, söz konusu şirketlere tanınan banka ve sigorta muameleleri vergisine ilişkin istisna kaldırılmaktadır.

MADDE 59- Nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi müessesesiyle şirketlerin sermaye yapısı güçlendirilmekte ve özkaynakla finansman teşvik edilmiş olup bu düzenlemeyle ülkemize yabancı sermaye/yurtdışından kaynak girişinin artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 60- Yapılan düzenlemeyle kurumlar vergisi beyan sürelerinde düzenlemeye gidilerek, kurumlar vergisi beyannamesinin hesap döneminin kapandığı ayın üçüncü ayın birinci gününden yirmibeşinci günü akşamına beyan edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 61- Yapılan düzenlemeyle kurumlar vergisi beyan sürelerinde düzenlemeye gidilerek, beyannamenin dördüncü ay yerine üçüncü ayda verilmesi öngörülmektedir.

MADDE 62- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun mevcut 32/A maddesinde yer alan indirimli kurumlar vergisinde, mükellefler yatırım teşvik belgesi kapsamında yapmış oldukları yatırımlar nedeniyle hak kazandıkları yatırıma katkı tutarlarını, gerek yatırımdan gerekse yatırım döneminde diğer faaliyetlerinden elde ettikleri gelirlerine indirimli oranda kurumlar vergisi uygulamak suretiyle kullanabilmektedirler.

Bu düzenlemeyle, yatırım teşvik belgesi bazında yatırım harcamasına yatırıma katkı oranının uygulanmasıyla belirlenen tutarın %10'luk kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar talep edilmesi şartıyla, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç olmak üzere tahakkuk etmiş diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılabilir. Böylece, yapılan yatırım harcamaları nedeniyle hak kazanılan yatırıma katkı tutarlarının mükellefe geri dönüşü hızlandırılmakta ve yatırımcıya sağlanan destek artırılmaktadır. Düzenleme vergi iadesi olmadığından, getirilen terkin sistemi, terkin konu vergilerin hukuken tahsil edilmiş şeklinde yorumlanmasını, bir başka anlatımla mükelleflerin bu vergileri ödediğinin kabul edilmesini gerektirmektedir.

Yatırımcılar tarafından bu kapsamda yapılan yatırım harcamaları nedeniyle hak kazanılan yatırıma katkı tutarının en fazla %10'luk kısmı bu düzenleme çerçevesinde ÖTV ve KDV hariç diğer vergi borçlarından terkin edilebilecektir. Bu tutar ile birlikte bu tutarın bir katı,

vazgeçilen yatırıma katkı tutarı olarak toplam yatırıma katkı tutarından düşülecektir. Yatırımın bütünü itibarıyla terkin talep edilebilecek toplam tutarın hesabında ise, mükellefin ilgili yatırım teşvik belgesi kapsamındaki toplam yatırım harcamasına yatırıma katkı oranının uygulanmasıyla belirlenen tutarın %10'unun aşılması mümkün olmayacaktır.

Düzenleme, gerek mevcut gerekse yeni alınacak yatırım teşvik belgeleri kapsamında 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılacak yatırım harcamalarına uygulanmak üzere yürürlüğe girecek olup 1/1/2022 tarihinden önce yapılan yatırım harcamaları nedeniyle hak kazanılan ancak kazanç yetersizliği nedeniyle henüz kullanılmamış yatırıma katkı tutarları bu kapsamda değildir.

MADDE 63- Yürürlük maddesidir.

MADDE 64- Yürütme maddesidir.

VERGİ USUL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa mükerrer 20 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Basit usulde tespit olunan kazançlarda gelir vergisi istisnası:

MÜKERRER MADDE 20/A - Bu Kanuna göre kazançları basit usulde tespit olunan mükelleflerin 46 ncı maddeye göre tespit edilen kazançları gelir vergisinden istisnadır.”

MADDE 2- 193 sayılı Kanuna mükerrer 20 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinde kazanç istisnası:

MÜKERRER MADDE 20/B- İnternet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içerikler paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden müstesnadır.

Bu istisnadan faydalanılabilmesi için Türkiye’de kurulu bankalarda bir hesap açılması ve bu faaliyetlere ilişkin tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır.

Bankalar, bu kapsamda açılan hesaplara aktarılan hasılat tutarı üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve Kanunun 98 ve 119 uncu maddelerindeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür. Bu tutar üzerinden 94 üncü madde kapsamında ayrıca tevkifat yapılmaz.

Mükelleflerin birinci fıkra kapsamı dışında başka faaliyetlerinden kaynaklanan kazanç ya da iratlarının bulunması istisnadan faydalanmalarına engel değildir.

Birinci fıkra kapsamındaki kazançları toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşanlar ile faaliyete ilişkin tüm gelirlerini ikinci fıkrada belirtilen şartlara göre tahsil etmeyenler bu istisnadan faydalanamazlar. Bu durumda olanların, 94 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında tevkifat yapma yükümlülüğü yoktur.

İstisnaya ilişkin şartların taşınmadığının tespit edilmesi halinde eksik tahakkuk etmiş olan vergi, vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

Cumhurbaşkanı, bu maddede yer alan tevkifat oranını her bir faaliyet türü için ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye, bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye; Hazine ve Maliye Bakanlığı, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 3- 193 sayılı Kanuna mükerrer 20 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Tarımsal destekleme ödemelerinde kazanç istisnası:

MÜKERRER MADDE 20/C- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan tarımsal destekleme ödemeleri gelir vergisinden müstesnadır.”

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Mart” ibaresi “Şubat” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan “veya basit usulde vergilendirilen” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve (15) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Mart” ibaresi “Şubat” şeklinde değiştirilmiş ve “, gelirin sadece basit usulde tespit edilen ticarî kazançlardan ibaret olması halinde izleyen yılın Şubat ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 8- 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinin (d) alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- 193 sayılı Kanunun 117 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yıllık beyanname ile bildirilen gelir üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisi, Şubat ve Haziran aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.”

MADDE 10- 193 sayılı Kanunun mükerrer 120 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve üçüncü fıkrasında yer alan “altı” ibaresi “üç”, beşinci fıkrasında yer alan “altışar” ibaresi “üçer” şeklinde değiştirilmiştir.

“Ticari kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, bu Kanunun ticari veya mesleki kazancın tespitine ilişkin hükümleri uyarınca ilgili hesap döneminin ilk dokuz ayı için belirlenen üçer aylık dönem kazançları üzerinden 103 üncü maddede yer alan tarifinin ilk gelir dilimine uygulanan oranda geçici vergi öderler. Şu kadar ki; 42 nci madde kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar geçici vergi matrahına dâhil edilmez. Geçici vergi matrahının hesaplanmasında Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunda düzenlenen indirim ve istisnalar dikkate alınır. Dönem sonundaki mal mevcutları, istenirse sadece kayıtlar üzerinden de tespit edilerek, geçici vergi matrahının hesabında dikkate alınabilir.”

MADDE 11- 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“2. (1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde kesinleşmiş olması koşuluyla vergi beyannamelerindeki vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Kesinleşen tarhiyatların, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl için geçerli olan, maddenin birinci fıkrasındaki indirim tutar sınırının %1 ini aşmaması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),”

MADDE 12- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hazine ve Maliye Bakanlığı, gerekli gördüğü hallerde; mükelleflerin iş yeri ve adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresleri ile il ve ilçelerin idari sınırlarına bağlı kalmaksızın elektronik ortamda kurulanlar dahil olmak üzere vergi daireleri ve bölge bilgi işlem merkezleri kurmaya, vergi dairelerine bağlı şubeler açmaya, vergi dairelerini diğer vergi dairelerinin şubesi olarak belirlemeye, şubelerin yetki, görev ve sorumluluklarını tespit etmeye, vergi dairelerinin yetki alanı ile vergi türleri, meslek ve iş grupları itibarıyla mükelleflerin bağlı olacakları vergi dairesini belirlemeye, bağlı olunan vergi dairesi tarafından yapılan işlemlerin diğer vergi

daireleri tarafından yapılabilmesine ve vergi dairesince yapılan işlemlerin elektronik ortamda yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 13- 213 sayılı Kanunun 5 inci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Gelir İdaresi Başkanlığının görev alanına ilişkin işlerde hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlar ile hizmet alımı yapılanların ortak ve yöneticileri de öğrendikleri sırlar ve gizli kalması gereken diğer hususlar açısından bu maddede yazılı yasaklara, bu görevlerinden ayrılışları dahi, uymak zorundadır.”

MADDE 14- 213 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına sırasıyla aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Bu hâlde bildirim Türkiye elçiliği veya konsoloslugu veya bunların görevlendireceği bir memur yapar. Tebliğin konusu ile hangi merci tarafından çıkarıldığı bilgilerinin yer aldığı ve otuz gün içinde başvurulmadığı takdirde tebliğin yapılmış sayılacağı ihtarını içeren bildirim, muhataba o ülkenin mevzuatının izin verdiği yöntemle gönderilir. Bildirimin o ülkenin mevzuatına göre muhataba tebliğ edildiği belgelendirildiğinde, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye elçiliği veya konsolosluguna başvurulmadığı takdirde tebligat otuzuncu günün bitiminde yapılmış sayılır. Muhatap Türkiye elçiliği veya konsolosluguna başvurduğu takdirde tebliğ evrakını almaktan kaçınırsa bu hususta düzenlenecek tutanak tarihinde tebliğ yapılmış sayılır. Evrak bekletilmeksizin merciine iade edilir.”

“Şu kadar ki, vergi dairelerinin yabancı memleketlerde bulunan kimselere tebliğ olunacak evrakları, vergi dairesi başkanlıkları, vergi dairesi başkanlığı bulunmayan yerlerde defterdarlıklar tarafından doğrudan Türkiye elçilik veya konsolosluguna gönderilir.”

MADDE 15- 213 sayılı Kanunun 104 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (3) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“1. İlan yazısı tebliğ yapan vergi dairesinin ilan koymaya mahsus mahalline asılır ve tebliğin konusu her biri için ayrı ayrı olmak üzere 3.600 Türk lirasından fazla vergi veya vergi cezasına taalluk ettiği takdirde ilan ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleri açısından Gelir İdaresi Başkanlığının, diğerleri için ilgili idarenin resmi internet sitesinde de duyurulur. İlan yazısının askıya çıkarıldığı tarihi izleyen onbeşinci gün ilan tarihi olarak kabul edilir.”

“Hazine ve Maliye Bakanlığı, maddede yer alan tutarı on katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, duyurunun kapsamı, şekli, zamanı ve süresi ile maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 16- 213 sayılı Kanunun 120 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Gelir İdaresi Başkanlığı, vergi ve mükellefiyet türü ile düzeltmeye konu tutarı ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak düzeltme yetkisinin devredilmesi ile düzeltmenin bağlı olunan vergi dairesi dışındaki vergi daireleri tarafından yapılmasına izin vermeye ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 17- 213 sayılı Kanunun 139 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “incelemeye tabi olanın iş yerinde” ibaresi “dairede” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrasında yer alan “Bu takdirde incelemeye” ibaresi “İncelemeye” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “İncelemenin dairede yapılması halinde istenilen” ibaresi “İstenilen” şeklinde, “daireye getirmesi” ibaresi “ibraz etmesi” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İncelemenin dairede yapılması, incelemeye tabi olanın iş yerinde tespit yapılmasına ve çalışmalarda bulunulmasına mani değildir.

Mükellef ve vergi sorumlusunun talep etmesi ve iş yerinin müsait olması halinde inceleme iş yerinde de yapılabilir.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 18- 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (2) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmış, (3) numaralı bentte yer alan “Nezinde” ibaresi “İncelemenin iş yerinde yapılması halinde nezinde” şeklinde değiştirilmiş ve altıncı fıkrasına “çerçevesinde,” ibaresinden sonra gelmek üzere “vergi incelemesine ilişkin işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesi, yazı, bildirim ve tutanakların elektronik ortamda düzenlenmesi ile” ibaresi eklenmiştir.

“1. İncelemeye tabi olana, vergi incelemesinin konusunu ve incelemeye başlanıldığı hususunu bir yazıyla bildirirler. Ayrıca, yazının bir örneğini bağlı olduğu birime ve ilgili vergi dairesine gönderirler.”

MADDE 19- 213 sayılı Kanuna 170 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan bildirim:

MADDE 170/A- Hazine ve Maliye Bakanlığ, bu Kanuna göre mükelleflerin bildirmeye mecbur olduğu bilgilerin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından Bakanlığa yazılı veya elektronik olarak bildirilmesi durumunda, bu bildirim mükellefler tarafından yapılmış bildirim olarak kabul etmeye, bu şekilde kabul edilecek bildirimleri faaliyet konusu, gelir unsuru ile mükellefiyet, vergi, iş yeri ve şirket türlerini ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak tespit etmeye ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 20- 213 sayılı Kanuna 226 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Elektronik olarak tutulan defterlerde tasdik:

MADDE 226/A– Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan yetki kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığ, ile Ticaret Bakanlığınca müştereken belirlenen usul, esas ve süreler dahilinde elektronik ortamda tutulan defterler için berat alınması, elektronik ortamda tutulan diğer defterlerin ise Hazine ve Maliye Bakanlığ, tarafından belirlenen usul, esas ve süreler dahilinde onaylanması bu Kanun uygulamasında tasdik hükmündedir.

Berat ve onayın belirlenen usul, esas ve süreler dahilinde alınmaması veya yapılmaması durumunda defterler tasdik ettirilmemiş sayılır.”

MADDE 21- 213 sayılı Kanunun 227 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Bu Kanuna” ibaresi “Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, bu Kanuna” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 22- 213 sayılı Kanunun mükerrer 227 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “tasdik raporunu zamanında ibraz etmeyen mükellefler tasdiğe konu hakdan yararlanamazlar.” ibaresi “tasdik raporunun zamanında ibrazı şarttır.” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, tasdik raporunun zamanında ibraz edilmemesi halinde, mükellefe tebliğ edilmek şartı ile 60 günlük bir mühlet verilir. Tasdik raporunun bu süre içinde de ibraz edilmemesi halinde mükellefler tasdike konu haktan yararlanamazlar.”

MADDE 23- 213 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve çiftçiler, bu Kanun kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenlerler. Vergiden muaf esnaf için düzenlenen gider pusulası, bu kişiler tarafından verilmiş fatura hükmündedir.”

“Gider pusulası, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılır.

İkinci fıkrada belirtilen bilgileri ihtiva etmeleri kaydıyla;

a) Malın veya hizmetin bedelinin, dördüncü fıkrada belirtilen süre dâhilinde satıcıya; 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

b) 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında satın alınan malların gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara iade edilmesinde, 6502 sayılı Kanun uyarınca iade edilecek tutarların, (a) bendinde yer alan kurumlar aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

c) Bu Kanuna göre belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler,

gider pusulası yerine geçer.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 24- 213 sayılı Kanunun mükerrer 242 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının birinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiş, son paragrafında yer alan “tutulması ve düzenlenmesi” ibaresi “tutulması, düzenlenmesi ve ibraz edilmesi” şeklinde ve “tutulmasına ve düzenlenmesine” ibaresi “tutulmasına, düzenlenmesine ve ibraz edilmesine” şeklinde değiştirilmiş, son cümlesine “çalışanları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması hususlarından herhangi biri için hizmet verme konusunda yetkilendirilenlerin ortak, yönetici ve çalışanları” ibaresi eklenmiştir.

“Elektronik defter beratı, elektronik ortamda tutulan defterlere ilişkin olarak, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen standartlara uygun bilgileri içeren ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından onaylanmış elektronik dosyayı ifade eder.

“Elektronik muhasebe fişi, şekil hükümlerinden bağımsız olarak Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen standart ve içeriğe uygun olarak elektronik ortamda düzenlenen, imzalanan, muhafaza ve ibraz edilebilen muhasebe fişine ait elektronik kayıtlar bütünüdür.”

MADDE 25- 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendine “ortamlarında saklanması” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ibraz edilmesi” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 26- 213 sayılı Kanunun 261 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“9. Alış bedeli.”

MADDE 27- 213 sayılı Kanunun 262 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Aşağıda sayılan giderler de maliyet bedeline dâhil edilir.

a) İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; gümrük vergileri, gümrük komisyonları, yükleme, boşaltma, nakliye ve montaj giderleri,

b) İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; resim ve harçlar, noter, tapu, mahkeme, değer tespiti, danışmanlık, komisyon ve ilan giderleri,

c) İktisadi kıymetin finansmanında kullanılan kredilere ait faiz giderleri ve bunlara ilişkin kur farklarının; emtiada emtianın stoklara girdiği tarihe kadar, diğer iktisadi kıymetlerde ise iktisadi kıymetin envantere alındığı hesap döneminin sonuna kadar olan kısmı ile söz konusu kredilere ilişkin giderler (Faiz giderleri ile kur farklarının diğer kısımlarını maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler),

ç) İktisadi kıymetin stoklara veya envantere alındığı tarihe kadarki depolama ve sigorta giderleri,

d) Gayrimenkullerde mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderler.

Gayrimenkullerle doğrudan ilgili olması şartıyla, bunların envantere alındığı hesap dönemi sonuna kadar alınan hibeler maliyet bedelinden indirilir.

İktisadi kıymetin (emtia hariç) iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile ilgili olan özel tüketim vergisi, indirilemeyecek katma değer vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi ile kaynak kullanımını destekleme fonunu maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 28- 213 sayılı Kanuna 268 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Alış bedeli:

MADDE 268/A- Alış bedeli, bir iktisadi kıymetin satın alma bedelidir. İktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi ile ilgili diğer giderler alış bedeline dâhil değildir.”

MADDE 29- 213 sayılı Kanunun 270 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 30- 213 sayılı Kanunun 273 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 31- 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin başlığı “Enflasyon düzeltilmesi, yeniden değerlendirme oranı ve yeniden değerlendirme:” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ç) Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri (kollektif, adî komandit ve adî şirketler dâhil, (A) fıkrasının (9) numaralı

bendi kapsamında söz konusu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapanlar ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç), (A) fıkrasında yer alan enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla, bilançolarına dâhil bulunan amortisman tabi iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilenler hariç) ve bunlar üzerinden ayrılmış olup bilançolarının pasifinde gösterilen amortismanları aşağıda belirtilen şartlar doğrultusunda yeniden değerleyebilirler.

1. İktisadi kıymetlerin maliyet bedellerine eklenmiş bulunan (iktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği hesap dönemine ilişkin olanlar hariç) kur farkları ve kredi faizleri (bunlara isabet eden amortismanlar dâhil) yeniden değerlendirilmez.

2. Yeniden değerlemede, iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen ve değerlemenin yapılacağı hesap dönemi sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

3. İktisadi kıymetlerin (2) numaralı bende göre tespit edilen değerleri ve bunlara ilişkin amortismanların, yeniden değerlemenin yapılacağı yıla ait olan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur.

Yapılacak değerlemede yeniden değerlendirme oranı olarak (B) fıkrasında belirtilen oran dikkate alınır. Kendilerine özel hesap dönemi tayin olunan mükellefler için, özel hesap döneminin başladığı takvim yılına ait oran esas alınır.

Geçici vergi dönemleri itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı, bir önceki yılın Kasım ayından başlamak üzere; 3, 6 ve 9 uncu aylarda bir önceki 3, 6 ve 9 aylık dönemlere göre Türkiye İstatistik Kurumunun Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı esas alınmak suretiyle belirlenir.

4. Yeniden değerlendirme neticesinde iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelen değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışı ayrıntılı olarak görünecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder. İktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda söz konusu değer, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

5. İktisadi kıymetlerini bu fıkra kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bu kıymetlerini, yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortisman tabi tutmaya devam ederler. Yeniden değerlemeye tabi tutulanların her birine isabet eden değer artışları ile bunların hesap şekilleri amortisman kayıtlarında ayrıntılı olarak gösterilir.

6. Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur. Sermayeye eklenen değer artışları, ortaklar tarafından işletmeye ilave edilmiş kıymetler olarak kabul edilir. Bu işlemler kâr dağıtımını sayılmaz.

7. Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması (satış, devir, işletmeden çekiş, tasfiye gibi) halinde, bunlara isabet eden pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulur.

8. Her yılın yeniden değerlendirme oranı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir. Yeniden değerlemenin herhangi bir yıl yapılmamasından veya değerlendirme oranının düşük uygulanmasından dolayı daha sonraki yıllarda geçmiş dönemlere ilişkin yeniden değerlendirme yapılamaz.

9. Hesap dönemi içinde aktife giren iktisadi kıymetler için aktife girdiği hesap döneminde, yeniden değerlendirme yapılmaz.

10. Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce (A) fıkrasında belirtilen enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, anılan fıkranın (7) numaralı bendi uyarınca enflasyon düzeltmesi yapılır. Söz konusu bent gereği öz sermaye kalemlerinin düzeltilmesinde bu madde kapsamındaki yeniden değerlendirme değer artışı fonu öz sermayeden düşülür. Ayrıca mezkûr değer artışı fonunun sermayeye ilavesi nedeniyle oluşan sermaye artışları sermaye artışı olarak dikkate alınmaz ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

11. (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluştuğu dönemlerde, bu fıkra uyarınca yeniden değerlendirme yapılmaz. Anılan fıkrada belirtilen enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşmadığı ilk hesap döneminden itibaren, bu fıkra hükümleri uyarınca yeniden değerlendirme uygulamasına devam olunabilir. Bu durumda iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemesine esas değerler olarak, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş son bilançoda yer alan değerler dikkate alınır. Bu değerlerin tespitinde, iktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılır.

12. Bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılan hesap döneminden sonra (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesi şartlarının yeniden oluşması durumunda, bu fıkra hükümlerine göre yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan iktisadi kıymetler ile bunlara ilişkin amortismanlar düzeltilmiş son değerleri dikkate alınarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

13. Yeniden değerlemenin herhangi bir yılda yapılmaması durumunda, sonraki hesap dönemlerine ilişkin olarak bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılabilir.

14. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 32- 213 sayılı Kanunun 315 inci maddesinin birinci cümlesinde yer alan “kıymetlerini” ibaresinden sonra gelmek üzere “, bu Kanunun 320 nci maddesinin dördüncü fıkrası saklı kalmak üzere,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 33- 213 sayılı Kanunun 318 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ayrı ayrı tespit edilen nispetler, Kanunun 320 nci maddesinin üçüncü fıkrası uygulamasında müracaat tarihinden itibaren geçerlidir.”

MADDE 34- 213 sayılı Kanunun 320 nci maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Dileyen mükellefler, amortisman işlemine, işletme aktifine yeni kaydedilecek iktisadi kıymetler (ikinci fıkra kapsamındakiler hariç) için bunların kullanıma hazır olduğu tarihte başlayıp ve her bir hesap dönemi için kıymetin aktifte kaldığı süre kadar gün esasına göre amortisman ayırabilir. Sürenin gün olarak hesaplanması için Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen faydalı ömür süreleri üçyüzaltmışbeş ile çarpılır.

Mükellefler, Hazine ve Maliye Bakanlığının iktisadi kıymetler için tespit ve ilan ettiği faydalı ömürlerden kısa olmamak üzere amortisman süresini, her yıl için aynı nispet olmak

kaydıyla, belirlemekte serbesttir. Şu kadar ki, bu süre Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen sürenin iki katını ve elli yılı aşamaz. Mükellefler bu tercihlerini iktisadi kıymetin envantere alındığı geçici vergi dönemi sonu itibarıyla kullanırlar. Bu şekilde belirlenen amortisman süresi ve oranı izleyen dönemlerde değiştirilemez.”

“Bu maddenin birinci ya da üçüncü fıkrasına göre amortisman hesaplanmasına başlandıktan sonra bu hesaplama şeklinden vazgeçilemez.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 35- 213 sayılı Kanunun 323 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük” ibaresi “ve 3.000 Türk lirasını aşmayan” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İşletme hesabı esasında defter tutan mükellefler, yukarıdaki fıkralar kapsamında tespit edilen şüpheli alacaklarını defterlerinin gider kısmına ve bunlardan sonradan tahsil edilen miktarları ise tahsil edildikleri dönemde defterlerinin gelir kısmına, hangi alacaklara ait olduğunu gösterecek şekilde, kaydederler.”

MADDE 36- 213 sayılı Kanunun 328 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce;

a) Satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı, işin niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde, satıştan doğan kâr, satışın yapıldığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabilir. Bu süre içinde, satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı gerçekleşmezse, geçici hesapta tutulan kâr, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

b) Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere bu fıkranın (a) bendindeki esaslar dâhilinde iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edilir. Bu mahsup tamamlandıktan sonra itfa edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur.

c) Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, satışı yapılan iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla ise bu fazlalık, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

ç) Satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının sonundan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi hâlinde pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr o yılın kar ve zarar hesabına eklenir.”

“Maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 37- 213 sayılı Kanunun 329 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce;

a) Alınan sigorta tazminatı ile tamamen veya kısmen zarar gören amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı, işin niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa tazminat fazlası, tazminatın alındığı tarihi takip eden üçüncü takvim

yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde zarar gören iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı gerçekleşmezse, geçici hesapta tutulan tazminat fazlası, tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

b) Pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere (a) bendindeki esaslar dâhilinde iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edilir. Bu mahsup tamamlandıktan sonra itfa edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur.

c) Pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası, zarar gören iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla ise bu fazlalık, tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

ç) Tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının sonundan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi hâlinde pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası o yılın kar ve zarar hesabına eklenir.”

“Maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 38- 213 sayılı Kanunun 339 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 339- Vergi ziyana sebebiyet vermekten veya usulsüzlükten dolayı ceza kesilen ve cezası kesinleşenlere, vergi ziyai cezasında cezanın kesinleştiği tarihi izleyen günden itibaren beşinci yılın isabet ettiği takvim yılının sonuna kadar, usulsüzlükte cezanın kesinleştiği tarihi izleyen günden itibaren ikinci yılın isabet ettiği takvim yılının sonuna kadar tekrar ceza kesilmesi durumunda, vergi ziyai cezası yüzde elli, usulsüzlük cezası yüzde yirmibeş oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Şu kadar ki, artırım tutarı kesinleşen cezadan (kesinleşen birden fazla ceza olması durumunda bunlardan tutar itibarıyla en yüksekinden) fazla olamaz.

Birinci fıkrada yer alan beş ve iki yıllık sürelerin hesabında, artırıma esas alınan cezaların kesinleşme tarihi dikkate alınır.”

MADDE 39- 213 sayılı Kanunun 352 nci maddesinin I inci derece usulsüzlüklerle ilgili (6) numaralı bendinde yer alan “(Madde 215 - 219)” ibaresi “(Madde 215 - 219 ile mükerrer madde 242)” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 40- 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “227 nci ve 231 inci” ibaresi “227, 231 ve 234 üncü” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın (8) numaralı bendinin birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bende birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ile fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“Belge basımı ile ilgili bildirim görevini belirlenen sürede yerine getirmeyen ya da bildirim eksik veya hatalı yapan matbaa işletmecilerine 1.400 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.”

“Bildirim görevinin belirlenen sürede yerine getirilmemesi durumu ile bildirim eksik veya hatalı yapılması durumunda kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, bildirim belirlenen sürenin sonundan başlayarak 30 gün içinde yapılması ya da eksik veya hatalı yapılan bildirim aynı süre içerisinde tamamlanması veya düzeltilmesi durumunda 1/2 oranında uygulanır.”

“11. Bu Kanunun mükerrer 227 nci maddesi uyarınca tasdik kapsamına alınan konularda yeminli mali müşavir tasdik raporunun aynı maddenin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen sürede ibraz edilmemesi durumunda, tasdik raporu ibraz şartı getirilen mükellef adına 50.000 Türk lirasından az ve 500.000 Türk lirasından fazla olmamak üzere,

yararlanılması tasdik raporunun ibrazı şartına bağlanan tutarın %5'i nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 41- 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığına “107/A,” ibaresinden sonra gelmek üzere “mükerrer 242,” ibaresi ve maddenin birinci fıkrasına “150,” ibaresinden sonra gelmek üzere “mükerrer 242,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 42- 213 sayılı Kanunun 371 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “her hangi bir vergi incelemesine başlandığı veya olayın” ibaresi “haber verilen olayın ilgili olduğu vergi türüne ilişkin bir vergi incelemesine başlandığı veya olayın ve ilgili olduğu vergi türünün” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Hazine ve Maliye Bakanlığı maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 43- 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “vergi ziyai cezasının” ibaresi “vergi cezalarının” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 44- 213 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “cezalarının” ibaresinden önce gelmek üzere “cezaları ile 5.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük” ibaresi ve ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınır ve 5.000 Türk lirasını aşmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için Kanunun 376 ncı maddesindeki indirim oranı %50 artırımlı olarak uygulanır.”

MADDE 45- 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ile bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyai cezalarında” ibaresi “ve bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyai cezaları ile 5.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde, cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınır.”

MADDE 46- 213 sayılı Kanunun ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere bölüm başlığı ile birlikte aşağıdaki madde eklenmiştir.

“DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Karşılıklı Anlaşma Usulü

Karşılıklı anlaşma usulüne başvuru:

EK MADDE 14- (1) Mükellefler, usulüne uygun yürürlüğe konulmuş bir çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümlerine aykırı olarak vergilendirildiği veya bu şekilde vergilendirileceğine ilişkin kuvvetli emareler bulunduğu iddiasıyla anlaşmanın “Karşılıklı Anlaşma Usulü” hükümlerine göre Gelir İdaresi Başkanlığına başvurabilir. Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümlerine bağlı olarak bu başvuru, anlaşmaya taraf diğer Akit Devlet yetkili makamları aracılığıyla da yapılabilir.

(2) Vergilendirmenin matrah veya vergi farkları itibarıyla bölünebildiği durumlarda başvuru, sadece toplam farkın çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları kapsamındaki bölümüne isabet eden kısmı için yapılabilir.

(3) Yapılan başvurunun değerlendirilebilmesi için çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında öngörülen süre ve usulde yapılması şarttır. Anlaşmada başvuru için süre bulunmadığı veya iç mevzuat hükümlerine atıf yapıldığı durumda başvurunun, anlaşma

hükümlerine aykırı olduğu iddia edilen bir vergilendirme işleminden mükellefin ilk haberdar olduğu tarihten itibaren üç yıl içerisinde yapılması esastır. Her hâlükârda başvuru süresi; ihbarnamenin tebliğ edildiği, ihtirazi kayıtlarla verilen beyannamede verginin tahakkuk ettiği, vergi kesintisi yapıldığı durumda ise kesintinin yapıldığı tarihten itibaren anlaşmada öngörülen sürenin bitiminde, böyle bir süre yoksa üç yıl tamamlanınca sona erer.”

MADDE 47- 213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Karşılıklı anlaşma usulü ve dava açma:

EK MADDE 15- (1) Karşılıklı anlaşma usulüne göre başvuru; başvuru kapsamındaki tarh ve tebliğ edilen vergi ve cezalar ile ihtirazi kayıtlarla verilen beyanname üzerine tahakkuk eden vergiye ilişkin dava açma süresini durdurur.

(2) Yapılan başvuruya konu talebin reddi veya diğer Akit Devletin yetkili makamı ile anlaşmaya varılamaması durumunda bu durum bir yazı ile mükellefe tebliğ edilir. Mükellef, söz konusu yazının tebliğ edildiği tarihten itibaren kalan dava açma süresi içerisinde vergi mahkemesi nezdinde dava açabilir. Dava açma süresi, on beş günden az kalmış ise bu süre yazının tebliği tarihinden itibaren on beş gün olarak uzar.”

MADDE 48- 213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Karşılıklı anlaşma usulü başvurusunun neticelendirilmesi:

EK MADDE 16- (1) Başvurunun, Gelir İdaresi Başkanlığı ile diğer Akit Devletin yetkili makamı arasında anlaşmaya varılarak sonuçlandırılması hâlinde durum mükellefe bir yazı ile tebliğ edilir.

(2) Yazının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde mükellefin varılan anlaşmayı kabul edip etmediğini Gelir İdaresi Başkanlığına bildirmesi şarttır. Mükellef bu süre içinde bildirimde bulunmadığı takdirde, varılan anlaşmayı kabul etmemiş sayılır. Anlaşma sonucunun kabul edilmemesi veya kabul edilmemiş sayılması durumunda, otuz günlük sürenin bitiminden itibaren dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve vergi mahkemesi nezdinde dava açılabilir. Dava açma süresi, on beş günden az kalmış ise bu süre on beş gün olarak uzar.

(3) Gelir İdaresi Başkanlığı ile diğer Akit Devletin yetkili makamı arasında varılan anlaşmanın mükellef tarafından süresi içinde kabul edilmesi durumunda karşılıklı anlaşma vaki olur ve varılan anlaşmaya göre vergi ve cezalarda düzeltme yapılır. Anlaşma üzerine tahakkuk eden vergilere 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında gecikme faizi; verginin kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren, mükellefin karşılıklı anlaşma sonucunu kabul ettiğini bildirdiği tarihe kadar geçen süre için uygulanır.

(4) Karşılıklı anlaşmanın vaki olduğu durumda üzerinde anlaşılan hususlar ve anlaşma uyarınca düzeltilen vergi ve cezalar hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz, Kanunun 376 ncı maddesine göre ceza indiriminden faydalanılamaz ve uzlaşma hükümlerinden yararlanılamaz. Söz konusu vergi ve cezalar, düzeltme işleminin mükellefe tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde ödenir. Düzeltme işlemine konu verginin tamamı ile cezaların yarısının bu süre zarfında ödenmesi halinde cezanın yarısı indirilir. ”

MADDE 49- 213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Başvuru öncesi açılan davalar ve uzlaşma talebi:

EK MADDE 17- (1) Mükellef, Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümlerine göre yaptığı başvurudan önce;

a) Dava açmışsa dava, karşılıklı anlaşma usulü başvurusu sonuca bağlanmadan vergi mahkemelerince incelenmez; herhangi bir sebeple incelenir ve karara bağlanırsa, karşılıklı anlaşma başvurusuna ilişkin sonuç dikkate alınır. Anlaşma sonucu idare tarafından yargı mercilerine bildirilir. Karşılıklı anlaşmanın vaki olmaması halinde, durdurulmuş olan davanın görülmesine, vergi mahkemesinde devam olunur.

b) Uzlaşma talebinde bulunmuşsa uzlaşma, karşılıklı anlaşma usulü başvurusunun sonuca bağlanmasına kadar ertelenir. Şu kadar ki, mükellef anlaşmanın sonucunu beklemeksizin uzlaşma hakkını kullanmayı talep ettiği takdirde başvurusundan vazgeçmiş sayılır ve uzlaşmanın vaki olduğu durumda, diğer Akit Devlete yönelik düzeltme talebi hariç, tekrar karşılıklı anlaşma usulü başvurusunda bulunamaz. Uzlaşmanın vaki olmadığı durumda ise mükellef, Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümlerine göre tekrar karşılıklı anlaşma usulü başvurusunda bulunabilir.”

MADDE 50- 213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Diğer hususlar:

EK MADDE 18- (1) Gelir İdaresi Başkanlığına yapılan karşılıklı anlaşma usulü başvurusu, başvuruya konu vergi ve cezalar için, başvuru tarihi itibarıyla bu Kanunda yazılı zamanaşımı sürelerini durdurur. Duran zamanaşımı, ek 16 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca mükellef tarafından anlaşma sonucunun kabul edilmemesi veya kabul edilmemiş sayılması durumunda bu durumların ortaya çıktığı tarihi takip eden günden itibaren kaldığı yerden işlemeye devam eder.

(2) Karşılıklı anlaşma sonucuna göre Türkiye’de düzeltme yapılmasının gerekmesi durumunda, anlaşma sonucu, Kanunun zamanaşımı hükümlerine bakılmaksızın uygulanır. Şu kadar ki, anlaşma sonucunun uygulanması için çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında bir süre öngörülmüş ise bu süre ile ilgili hükümler saklıdır.

(3) Mükellef, karşılıklı anlaşmanın sonucunu kabul ettiği durumlar hariç olmak üzere, sürecin herhangi bir aşamasında başvurusunu geri çekebilir, bu durumda duran zamanaşımı kaldığı yerden işlemeye devam eder. Mükellefin, başvurusunu geri çektiği durumda, Kanunun diğer hükümleri kapsamındaki başvuru hakları saklıdır.

(4) Karşılıklı anlaşma usulüne başvurulması, tahakkuk eden vergi ve cezaların tahsilatını durdurmaz.

(5) Karşılıklı anlaşma usulü hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 51- 213 sayılı Kanunun geçici 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine (bu tarihler dâhil) kadar, birinci fıkrada belirtilen kapsam ve şartlar dâhilinde iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için aynı fıkra uygulamasından yararlanılabilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 52- 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 32- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla mükerrer 298 inci maddeye eklenen (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirilecek olan mükellefler, anılan fıkra uyarınca ilk kez yeniden değerlendirilecek hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla bilançolarına kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortisman tabii diğer iktisadi

kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) aşağıdaki şartlarla yeniden değerleyebilirler.

a) Yeniden değerlemede, taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen ve bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca ilk kez yeniden değerlendirme yapılacak hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

b) Taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin (a) bendine göre tespit edilen değerleri ve bunlara ilişkin amortismanların yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur.

Yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı olarak;

1. Bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulan;

i) En son bilançoda yer alan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, anılan maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, söz konusu bilançonun ait olduğu tarihi takip eden aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

ii) En son bilanço tarihinden sonra iktisap edilen taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, anılan maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, bunların iktisap edildiği ayı izleyen aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

2. Daha önce Kanunun geçici 31 inci maddesinin;

i) Birinci fıkrasında yer alan tarihe kadar yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanları için, mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

ii) Yedinci fıkrasında yer alan tarihe kadar yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2021 yılı Haziran ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

dikkate alınır. Bu bent uyarınca dikkate alınacak Yİ-ÜFE ibaresi; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) değerlerini, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) değerlerini ifade eder.

c) Yeniden değerlendirme neticesinde taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelecek değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme

sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder.

Taşınmaz ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini bu madde kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bunları, yapılan yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanına tabi tutmaya devam ederler.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. Bu fıkra kapsamında ödenen vergi; gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilmez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Beyanın zamanında yapılmaması ya da tahakkuk eden verginin süresinde ödenmemesi halinde bu madde hükümlerinden faydalanılamaz.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

Yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmaz ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde, pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamında yeniden değerlendirme sadece bir kez, bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca yapılacak yeniden değerlendirme öncesinde olmak üzere yapılabilir. Bu madde kapsamında yeniden değerlendirme yapmakla birlikte yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden sonraki hesap dönemi için mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapmayan mükellefler, daha sonraki dönemlerde mezkûr fıkra kapsamında yapacakları yeniden değerlemede tekrar bu madde kapsamında yeniden değerlendirme yapamazlar.

Bu madde kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca yeniden değerlendirme yapılmadan mezkur maddenin (A) fıkrası gereğince enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, bu madde gereğince oluşan değer artışı fonu özsermayeden düşülmek suretiyle mezkûr madde uyarınca enflasyon düzeltmesi yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 53- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına “il özel idareleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 54- 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (36) numaralı fıkrasına, “Sermaye piyasası araçlarının ihracına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 31/B maddesi kapsamında teminat yöneticisinin taraf oldukları dahil bu ihraca konu teminatlara” ibaresi ile bölüme aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“55. Genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile başışlayanlar arasında düzenlenen kağıtlar.”

MADDE 55- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (a) bendine “hizmetler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 56- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan “bir katına” ibareleri “üç katına” şeklinde ve (c) bendinde yer alan “malların” ibaresi “mallar için farklı matrah grupları oluşturmaya, malların matrah grupları, motor gücü,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 57- 4760 sayılı Kanunun ekinde yer alan (II) sayılı listeye,

a) 8701.20 G.T.İ.P. numaralı malın yer aldığı satırdan önce gelmek üzere aşağıdaki sıra eklenmiştir.

87.01	Traktörler (87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç) [Yalnız ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı)]	25
--------------	---	----

b) 87.03 G.T.İ.P. numaralı sıranın “-Diğerleri” satırından önce gelmek üzere karşılarında gösterilen oranlarıyla birlikte aşağıdaki satırlar eklenmiştir.

- ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı)	25
- Motorlu karavanlar	45

c) 87.04 G.T.İ.P. numaralı sıranın “-Diğerleri” satırından önce gelmek üzere karşısında gösterilen oranıyla birlikte aşağıdaki satır eklenmiştir.

- ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı)	25
--	----

MADDE 58- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 143 üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “kuruluş işlemleri de dâhil olmak üzere kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince” ibaresi ve “her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 59- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinin birinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Nakdi sermaye artışlarının, yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için bu oran %75 olarak uygulanır.”

MADDE 60- 5520 Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “dördüncü” ibaresi “üçüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 61- 5520 sayılı Kanununun 25 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “dördüncü” ibaresi “üçüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 62- 5520 sayılı Kanununun 32/A maddesinin yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(8) Yatırım teşvik belgesi bazında yapılan yatırım harcamasına yatırıma katkı oranının uygulanmasıyla belirlenen tutarın %10'luk kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar talep edilmesi şartıyla, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç olmak üzere tahakkuk etmiş diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılabilir. Terkin talebinde bulunulabilecek tutar, hak edilen yatırıma katkı tutarından indirimli kurumlar vergisi yoluyla kullanılan yatırıma katkı tutarının düşülmesinden sonra bulunan tutarın yarısından fazla olamaz. Diğer vergi borçlarının terkinini suretiyle kullanılan tutarın bir katına isabet eden yatırıma katkı tutarından vazgeçildiği kabul edilir, diğer vergilerden terkinini talep edilen tutar ile vazgeçilen yatırıma katkı tutarları dolayısıyla vergi matrahına indirimli oranda kurumlar vergisi uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında diğer vergi borçlarından terkin edilebilecek toplam tutar, ilgili yatırım teşvik belgesi kapsamında fiilen yapılan yatırım harcamalarına, yatırıma katkı oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan tutarın %10 unundan fazla olamaz.”

MADDE 63- Bu Kanunun;

a) 1, 5, 6 ncı maddeleri ile 7 nci maddesinin basit usulde beyanname verilmesinin madde metninden çıkarılmasına ilişkin hükmü 1/1/2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 2 nci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 4 üncü maddesi, 7 nci maddesinin yıllık gelir vergisi beyannamesinin Şubat ayında verilmesine ilişkin hükmü ile 10 uncu maddesi, 59 ve 60 ıncı maddeleri 2022 yılı vergilendirme dönemine ilişkin verilecek beyannamelerden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 9 uncu maddesi 2022 yılı vergilendirme dönemine ilişkin verilecek beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 11 inci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

e) 15 inci maddesi 1/6/2022 tarihinde,

f) 17 ve 18 inci maddeleri 1/7/2022 tarihinde,

g) 23 üncü maddesi yayımı tarihini takip eden ayın başında,

ğ) 31, 52 ve 58 inci maddeleri 1/1/2022 tarihinde,

h) 46, 47, 48, 49 ve 50 nci maddeleri 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılacak başvurulara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ı) 55 inci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

i) 62 nci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılacak yatırım harcamalarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

j) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 64- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.